

PRIESSNITZOVA POLOLÁZEŇ JEDNOFÁZOVÁ A DVOUFÁZOVÁ

Jde o složitou proceduru s kombinací vodoléčby, zábalů, polevů a kartáčování kůže. Klient se nejdříve krátce předeřeje teplou vodou ve sprše, následuje celotělový ovín mokrým studeným prostěradlem s klidným ležením v zábalu, po prohřátí a zpcení následuje polokoupeľ v 35 °C teplé vodě s kartáčováním a polevy šije, zad a končetin chladnou vodou.

S DŮVĚROU VSTRÍC LÁZEŇSKÉ SEZÓNĚ ROKU 2023

Milé dámy, vážení pánové sedím v rozsvícené hale lázeňského domu Priessnitz a přemýšlím o právě se rozvíjející lázeňské a turistické sezóně roku 2023. Jaká bude? Bude zcela jistě jiná než ta loňská, možná mírně, možná více. Bude ovlivněna řadou vlivů, které můžeme jen stěží ovlivnit, nicméně dozajista bude i taková, jací budeme my. Tím MY myslím jak nás, poskytovatele služeb, tak i vás, lázeňské hosty. Každý z nás, ať už jde o pacienta, hosta, zaměstnance nebo jen krátkodobého návštěvníka tohoto krásného koutu historického Slezska, může ovlivnit atmosféru pobytu a míru pozitivního dopadu na tělesný a duševní stav každého hosta lázní.

V loňském postcovidovém roce jsme byli vystaveni mnoha novým výzvám. Především se jednalo o bezprecedentní růst cen energií a dále o vysoký nárůst inflace, způsobený nejen válkou na Ukrajině, ale i různými ekonomickými vlivy několika uplynulých let. Díky úsilí zaměstnanců a managementu se lázním podařilo s většinou těchto výzev se ctí vyrovnat. Letošní rok v tomto ohledu nebude o mnoho jiný. Bude už ale ve znamení příprav opatření, která povedou ke snížení energetických nákladů, některá z nich budou dokonce již letos přímo realizována.

V historii našich krásných lázní bylo mnoho těžších chvil, než jsou ty současné. Ale když vidím spokojené páry a rodiny sedící okolo mne a poslouchám hloučky klientů diskutujících nad šálkem kávy, čaje či nad sklenkou vína, tak věřím, že letošní lázeňská sezóna a celý letošní rok budou ještě více ve znamení návratu k normálu a cestou ke spokojenosti nás všech.

Jsem přesvědčena, že vy, naši vážení hosté a pacienti, budete i nadále přijíždět k nám do lázní s radostným pocitem očekávání. Se stejným nebo podobným, jako mívám vždy já, když vjíždím do Priessnitzových léčebných lázní a těším se na opakující se pocity klidu a pohody, které se zde vždy rozlívají v mé duši.

Naším cílem je i letos tato vaše očekávání naplnit. Pevně věřím, že se u nás budete cítit dobře, že pookřejete na těle i na duši a získáte nový elán do dalšího života. Věřím, že se nám podaří naplnit všechna vaše pozitivní očekávání, a že i lázeňská sezóna roku 2023 bude úspěšná.

Ivana Oděhnalová
předseda dozorcí rady

PÁR SLOV S TEREZOU MAŠKOVOU

Hlavním tahákem kulturního programu k zahájení lázeňské sezóny bude v sobotu 13. května od 19.30 koncert Terezy Maškové. Mladá talentovaná zpěvačka z Trince se prosadila v roce 2018 v soutěži Česko Slovenská Superstar, stala se také jednou z hvězd soutěže Tvoje tvář má známý hlas, nazpívala soundtrack k filmové pohádce Princezna zakletá v čase. Jesenícké publikum přivítá tuto interpretku vůbec poprvé.

Byla jste už někdy v Jeseníku, znáte naše lázně? Ještě jsem neměla možnost Jeseník a okolí poznat. O vašich lázních jsem samozřejmě slyšela a o to víc se k vám těším.

Budete u nás vystupovat v rámci programu zahájení lázeňské sezóny, bude to pro vás běžný koncert? Na co se mohou návštěvníci koncertu těšit?

Každý koncert je jiný, takže bych to nenazvala jako „běžný koncert“:-) Jak jsem se již zmínila, ještě jsem u vás nebyla a moc se těším na to, že poznám nové a krásné místo. Návštěvníci se můžou těšit na mé nové skladby z alba „Svět je málo růžový“ a také zazní písně, které jsem zpívala v Superstar.

Setkala jste se někdy se jménem Priessnitz a s využitím studené vody k léčbě? Nebudu lhát, právě jsem si to zadala do vyhledávače a jsem zase o něco chytřejší.)

Jak relaxujete? Byla jste někdy v lázních jako lázeňský host nebo pacient?

Za nejlepší relax považuji běh a čtení knih. Miluju také wellness pobyty. V lázních jsem nikdy nebyla, ani jako host, ani jako pacient, a pokud bude možnost, ráda strávím čas a vyzkouším procedury ve vašich lázních.

ig

PRAMENY A PRAMENÍKY STUDNIČNÍHO VRCHU

MEKLENBURSKÝ PRAMEN

Rok vzniku: 1869
Nadmořská výška: 913 m
Vzdálenost od lázní: 2,5 km/ 3km
(vzdušnou čarou/pěšky)

Jeden z nejkrásnějších a nejhonosnějších pomníků na Studničním vrchu se nachází poblíž červené turistické značky vedoucí na Ripperův kámen. Do provozu byl tento pramen uveden na podzim 1869. Jeho stavbu financoval vévoda Fridrich Franz z rodu Mecklenburg-Schwerin, prameník navrhl Priessnitzův zeť Jan Ripper.

Po druhé světové válce byl pramen přejmenován na Severský a postupně zanikl, zdobený pomník z mramoru byl téměř zcela rozebrán a zničen.

O prázdninách roku 2004 byl pramen obnoven a byl mu také vrácen původní název. Stalo se tak zásluhou dobrovolníků Hnutí Brontosaurus Jeseník pod vedením Ondřeje Trunečka, za finanční podpory Lesů ČR, Společnosti Vincenze Priessnitze, Česko-německého fondu budoucnosti a Společnosti přátel zámku ve Schwerinu. Mramor byl osazen chrličem v podobě lví hlavy, vytvořeným výtvarnicí Ivou Svobodovou.

V roce 2022 majitel památky ALSOL opravil přívod vody a pramen znovu teče, přibýly také nové lavičky.

FINSKÝ PRAMEN

Rok vzniku: 1845
Nadmořská výška: 920 m
Vzdálenost od lázní: 2,5 km/ 3km
(vzdušnou čarou/pěšky)

Finský pramen se nachází vedle Mecklenburgského pramene, na trase Stezky živé vody a u červené turistické trasy, asi 3 kilometry od lázní.

Pramen byl financován finským zemským kancléřem Adolfem Lindenbergem, který pobýval na Gräfenberku v červenci 1844, místo vzniklo jako prostá suchá zídka o rok později. Byl osazen mramorovou deskou s nápisem SUOMEN LÄHDE, Finnische Quelle, FL. 1845. První dva řádky byly názvy ve finštině a němčině, iniciály patřily staviteli pramene, tedy Adolfu Fridrichovi Lindenbergovi.

V roce 1985 byla lokalita poškozena polomy a vývraty. V devadesátých letech 20. století se zborčila část jeho pomníku a v okolí bylo podmáčeno jako následek ucpaní původního odtoku. V červenci 2002 obnovili tento vodní zdroj účastníci letního tábora Hnutí Brontosaurus Jeseník pod vedením Ondřeje Trunečka. Znovuzvozněním odtoku se vyřešilo podmáčení a došlo také k propojení stezkou s nově rekonstruovaným Mecklenburgským pramenem.

DR. KONSTANTIN PEIČIĆ NA GRÄFENBERKU

Kterak Priessnitzovu vodoléčbu vnímal jeden z otců srbské medicíny

Na počátku tohoto příběhu stál výzkum balkánských návštěvníků jesenických lázní v 19. století. Vyústěním pak bylo objevení zcela zapomenutého díla, které současným badatelům podává zase o něco rozšířenější pohled na Vincenze Priessnitze a jeho vodoléčebné metody. Vyšlo v Novém Sadu roku 1839 a jeho autorem je významný srbský lékař a buditel Konstantin Peičić, který gräfenberskou kúru osobně absolvoval.

Konstantin Peičić, druhá polovina 19. století
(zdroj: Arhiv Srpske akademije nauka i umetnosti u Beogradu)

Do své knihy s názvem *Vikentij Prinsip, njegova ladnovodna lekarija i sadašnji i bivši bolnici u Grafenbergu*, ve volném překladu Vincenz Priessnitz, jeho studenodvodní léčba a současná a někdejší pacienti na Gräfenberku, vložil Peičić veškeré poznatky, jež za svého tříměsíčního pobytu v lázních nastřádal a které „historikovi medicíny poskytují velmi cenný materiál nejen pro studium Priessnitzovy vodoléčby, ale také k poznání poměrů, které na

tomto místě tehdy panovaly,“ jak trefně poznamenal Peičićův životopisec Mihovil Tomandl. Peičićova kniha je tak ve všech ohledech vsutku unikátním svědectvím o zdejších lázních v dobách života otce zakladatele a zároveň představuje i vůbec první, nejrozsáhlejší a dosud nepřekonanou studii v srbském jazyce na toto téma.

Špatné jídlo, cesty i počasí...

Konstantin Peičić (1802–1882) vystudoval medicínu na pešťské univerzitě a již od mládí se aktivně zasazoval o povznesení vzdělanosti i zdraví svého národa. Vydal několik děl, v nichž se věnoval hygieně těhotných žen, radil, co dělat při absenci odborné lékařské pomoci, nebo se snažil vymýtit škodlivé zvyky lidového léčitelství.

Dlouhodobý zájem o veřejné zdraví jej roku 1838, kdy působil jako osobní lékař karlovackého metropolitů Stankoviće, přiměl k tomu, aby se vydal do dalekého Slezska osobně se přesvědčit o účincích léčby stále slavnějšího V. Priessnitze.

Na Gräfenberk dorazil 30. března. Z prvních kapitol jeho vzpomínek se nicméně zdá, že zdejším prostředím nebyl příliš nadšen. Mimo jiné zmiňuje tristní úroveň ubytování, což dokládá vlastní zkušenosti – obýval pokoj o šesti metrech čtverečních v sousedství krávy a koně. Neoslnila jej ani lázeňská strava („máslo je žluté, polévka bez chuti, maso černé“), roztrpčení prožíval i na stezkách z hrubého kamene. Coby lékaře a velkého obhájce čistoty jej pak ještě o něco více znechucovala špína samotných pramenů, poblíž kterých si dokonce všiml otevřených jam naplněných močí. Netřeba pak blíže rozvádět, jakou optikou nahlížel lékař uvyklý teplému uherskému podnebí na jesenické

počasí... Navzdory tomuto úvodu však brzy seznáme, že Peičić o lázních rozhodně neshléhl ve špatném světle, ba právě naopak, byv si dobře vědom skutečnosti, že materiální komfort nemusí vždy nutně být předpokladem spokojenosti.

Peičić coby pacient, odborný pozorovatel i zvěděník

„Vše je tu světlé a veselé; zdá se mi, jako by na čele každého z přítomných bylo napsáno: ještě nikdy jsem nebyl spokojenější od doby, co jsem onemocněl, teď jsem šťasten a sám vlastně nevím proč.“ Tato Peičićova slova jsou více než výmluvným dokladem jeho vnímání Gräfenberku i atmosféry v lázních dané doby – pacienti byli ochotni se smířit s horšími podmínkami, jen když zde najdou ztracené zdraví. Velký prostor Peičić přirozeně věnuje samotnému vodnímu doktorovi, jenž na něj udělal dojem uzavřeného, ale erudovaného a poctivého člověka. Obšrně popisuje také jednotlivé léčebné postupy, od zábalů přes koupele po pití vody, které všechny poctivě absolvoval. Nejvíce si však oblíbil lesní sprchy, díky nimž pociťoval celkovou tělesnou i duševní pohodu. K Peičićovu utvrzení se v tom, že zdejší metody skutečně fungují, pak přispělo zhruba sedm desítek osob, které srbský lékař vyzpovídal. Valná většina respondentů se mu upřímně vyznala z neutuchající vděčnosti Priessnitzovi za to, že se jim díky jeho léčebným postupům navrátilo zdraví. V závěru díla se pak Peičić zamýšlí nad tím, je-li studená voda lékem, nebo jen jedním z prostředků, jak se nemocem postaví.

Konstantin Peičić se právem řadí mezi otce srbské medicíny, který zásadně přispěl k propagaci zdravého životního stylu a hygieny v řadách Srbů.

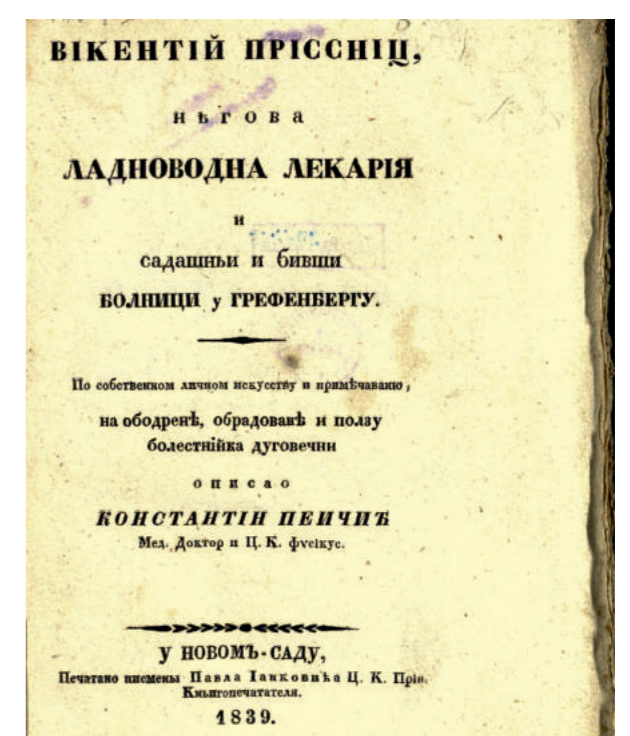
Je nepochybné, že jedním z významných zdrojů

inspirace mu byly vzpomínky a poznatky z pobytu na Gräfenberku.

V případě, že čtenáře reflexe lázní očima srbského lékaře zaujala, nabízejí se dvě možnosti, jak se dozvědět mnohem více podrobností.

Letos v červnu vyjde tradiční **vlastivědný sborník *Jesenicko***, na jehož stránkách se tomuto tématu věnují na výrazně větším prostoru. Druhou variantou je navštívit **přednášku na toto téma**, jež se uskuteční v Zrcadlovém sále ve čtvrtek 23. března od 19.00 hodin u příležitosti každoročních oslav **Dne vody**.

Matěj Matela
Vlastivědné muzeum Jesenicka

Přední strana Peičićova díla o Vincenzi Priessnitzovi a lázních Gräfenberk
(zdroj: Biblioteka Matice srpske)

MUDR. IVAN HUMMEL, POSLEDNÍ ŠÉFLÉKAŘ PRIESSNITZOVA SANATORIA

Nejméně probádanou kapitolou lázeňství na Gräfenberku je činnost lékařského personálu po roce 1909, kdy Priessnitzův majetek spravovaný jeho příjmy potomky přešel na společnost Priessnitzovy léčebné ústavy v Gräfenberku, s. r. o. K roku 1910 spravovala 15 léčebných domů s pevně danou strukturou lékařského a pomocného personálu. Svou dominanci společnost podtrhla výstavbou „vlajkové lodí“ – Priessnitzova sanatoria.

Prvním šéflékařem, který v něm pracoval, byl Rudolf Hatschek – o něm si čtenář mohl přečíst v minulém čísle Lázeňských pramenů.

Hummelův původ a vzdělání

Posledním šéflékařem Priessnitzova sanatoria v tomto období byl Ivan Hummel, který zde pracoval téměř nepřetržitě celých 15 let od června 1931 do října 1946. MUDr. Hummel se narodil 13. 2. 1902 ve Frýdku v rodině Václava Hummela, původem z Haliče, úředníka báňské a hutní společnosti Karlova huť, a Anny, roz. Kolb, dcery krejčího z Trenčína. Ačkoliv měla rodina české kořeny, vzdělání se jejich dětem dostalo na německých školách. Ivan musel nastoupit do německé obecné školy a po gymnáziu ve Frýdku studoval v letech 1921–1927 lékařství na Karlově univerzitě v Praze. Do armády nebyl odveden a byl přidělen do všeobecné nemocnice ve Svitavách, kde získal titul odborného lékaře pro nemoci vnitřní a tuberkulózní. K 1. 6. 1931 nastoupil jako interní lékař v Priessnitzově sanatoriu na Gräfenberku (Lázně Jeseník). Během této praxe se ve svém volném čase o dovození dále vzdělával v rentgenologii a v diagnostice chorob kostních včetně traumatologie a chorob trávicího ústrojí na univerzitních klinikách v Praze, Vídni a Lipsku. Dne 14. 11. 1931 uzavřel sňatek s Waltraud, roz. Fauska, ze Svitav. Manželství, jež zůstalo bezdětné, vydrželo přes 40 let. Není pochyb, že jak v dobách klidnějších, tak zejména v časech válkou zastřených skýtalo lázeňskému doktoru potřebné zázemí a oporu.

Sedm tučných let na Gräfenberku

MUDr. Hummel prožil na Gräfenberku léta velkého rozkvětu, kdy zde byly díky lepším možnostem diagnostiky a tím i rozšíření škály léčených nemocí zaváděny nové léčebné metody. Měl tu čest pracovat po boku věhlasných šéflékařů MUDr. Josefa Reinolda a MUDr. Josefa Kattingera a spolupracovat s řadou dalších českých, německých a židovských kolegů. Napříč všemi společenskými vrstvami si

vytvořil rozsáhlou klientelu, která vysoce oceňovala nejen jeho lékařskou odbornost, ale i jeho lidský charakter a opakovaně se k němu vracela na léčeni. Ivan Hummel byl cele oddán svému povolání. V lékařských kruzích platil za vynikajícího odborníka. Mezi svými pacienty nečinil žádné rozdíly v ohledu národnostním, profesním ani náboženském. Pomáhal, kdykoliv bylo třeba, a to bez nároku na honorář. Ve svém soukromém životě byl člověkem spíše uzavřeným, jenž nevyhledával velkou společnost, miloval hudbu a literaturu.

Sudetská krize a válka

K radikální politické proměně došlo po připojení Sudet k nacistické Třetí říši. Pouze z existenčních důvodů vstoupil 16. 4. 1938 do SdP a jako pouhý čekatel do SS. Snad jen díky nedostatku kvalitních a zároveň národně socialisticky spolehlivých lékařů, poté, co byli vyhozeni všichni, kdo měli židovský původ, se stal MUDr. Ivan Hummel na podzim roku 1938 šéflékařem Priessnitzova sanatoria. Ani za války ústav neztratil svou tvář coby místo, kde je prioritou péče o lidské zdraví fyzické i duševní, a nikoliv politikaření. Hummel se mu bránil seč mohl a teprve po nesnesitelném nátlaku v lednu 1945 (!) vstoupil do NSDAP.

Poválečné „zúčtování“

Po konci války byl v listopadu 1945 zatčen SNB v Jeseníku, deset dní internován v koncentračním táboře v Adolfovicích, záhy propuštěn k výkonu praxe. Byl však nadále vyšetřován Okresním soudem v Jeseníku a v červenci 1946 bylo vůči němu zahájeno trestní stíhání u Mimořádného lidového soudu v Opavě. Bylo však zastaveno jako neodůvodněné, v jeho prospěch hovořilo na 60 svědeckých výpovědích. Proto 29. 7. 1946 obdržel od ministerstva vnitřní osvědčení

o československém státním občanství, které však bylo po nenávislné protiněmecké kampani zrušeno. Z Jeseníku musel odejít a působil na klinice v Praze, asi od května 1947 pracoval po intervenci Alice a Jana Masarykových jako lékař vodoléčebných lázní ve Starém Smokovci. Po vystěhování do Německa si zařídil v letech 1951–1952 soukromou praxi ve Stuttgartu, v letech 1956–1968 působil jako šéflékař Priessnitzova sanatoria „Harzburger Hof“ v Bad Harzburgu. Na penzi odešel do rakouského Salzburgu, kde 11. 11. 1975 zemřel. V jeho osobě ztratily jesenické lázně cenného odborníka a znalce Priessnitzových léčebných metod.

Mgr. Jana Hradilová
Státní okresní archiv Jeseník

Priessnitzovo sanatorium v 30. letech

LÉKAŘSKÝ ŽIVOT A LÁSKA K AVIATICE PRIMÁŘE VOJENSKÉ LÁZEŇSKÉ LÉČEBNY JESENÍK, MUDR. JÁNA CAPKA

Bylo by jistě hodnotnější vést rozhovor s primářem MUDr. Jánem Capkem o lékařské profesi a jeho lásce k letadlům osobně, ale bohužel osud tomu nechtěl. Pan primář MUDr. Ján Capko nás před dvěma lety opustil, když podlehl nemoci COVID-19.

Pan primář MUDr. Ján Capko vystudoval všeobecné lékařství jako vojenský posluchač na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové. Po promoci v roce 1977 a následném postgraduálním školení nastoupil v roce 1978 jako útvary vojenský lékař do Prostějova k vrtulníkovému pluku a pravděpodobně zde se začala rodit jeho silná vazba na letadla a letectvo, které velice obdivoval.

Přes Dětskou vojenskou léčebnu ve Vídnavě, kam byl v rámci reorganizace armády převelen, přichází Dr. Capko v roce 1990 jako náčelník Vojenské ozdravovny (dnešní Vojenská lázeňská léčebna) do Jeseníku a tím se vazba na letectvo ještě více prohlubuje. Jeho dominantními pacienty ve vojenské léčebně se stávají příslušníci vzdušných či speciálních sil Armády ČR.

Dr. Capko, jakožto vysoce odborně fundovaný lékař, který postupně složil atestace z vnitřního lékařství I. st., fyziatrie, balneologie a léčebné rehabilitace II. st., absolvoval nástavbové kurzy akupunktury, magnetoterapie,

neinvazivní laserterapie a computerové kineziologie, si s těmito pacienty začal budovat osobní přátelské vztahy. Z četných setkání při harmonice, na kterou výborně hrával, se dozvěděl, co prožívají, jak reagují a čeho jsou z hlediska síly lidského organismu ještě za letu schopni a co je případně již nad jejich fyziologické možnosti. Spolu se svým kolegou a kamarádem PaedDr. Zdeňkem Flodrem úzce spolupracovali s Ústavem leteckého zdravotnictví v Praze, kde spoluvytvářeli metodiky a koncepce léčebné rehabilitace pro tehdejší Československou armádu.

Pominu-li knihu „Základy fyziotrické léčby“, kterou Dr. Capko s cennými připomínkami doc. MUDr. Jandové napsal a kterou mladí medicíni oboru rehabilitace berou jako podstatný studijní materiál, tak jeho nejvýznamnějším přínosem pro rehabilitační medicínu byla jednoznačně jeho schopnost propojit hluboké znalosti především z fyziologie s informacemi od pilotů – pacientů a toto využívat při pomoci od bolesti. Jeho léčebné procedury absolvovalo více než 35 tisíc pacientů a bez nadsázky lze říct, že jeho rukama za tři desítky let praxe prošla naprostá většina létajícího personálu vrtulníků, dopravních i nadzvukových letounů Armády ČR.

Nadšení Dr. Capka pro létání bylo tak silné, že přijal i výzvu k letu nadzvukovým letounem. Po více než roční přípravě a absolvování všech testů mu náčelník Generálního štábu AČR v březnu 2014 povolil absolvovat jako kopilot let v letounu JAS-39 Gripen. Tím byla vazba k letectvu již zcela zpečetěna.

Ján Capko byl vojenským lékařem par excellence, který ve prospěch péče o zdraví vojáků udělal obrovský kus práce.

Za významný osobní přínos při zabezpečení lázeňské péče příslušníků AČR jej při příležitosti předání funkce ředitele VLL Jeseník v říjnu 2020 vyznamenal náčelník Generálního štábu armádní generál Aleš Opatá Čestným odznakem AČR za zásluhy III. stupně.

Při jednom z našich přátelských posezení mi Jano řekl, že kdyby nebyl lékařem, tak by určitě

usiloval stát se pilotem. Jsem přesvědčený, že i v tomto oboru by se stal zajisté kapacitou. Současně si ale dovoluji tvrdit, že po letci a jeho letounu zůstává stopa na obloze jen nějaký čas, kdežto stopa po prim. MUDr. Jáně Capkovi, jako lékaři, je trvalá. Jako poděkování tomuto neobyčejnému člověku byla v areálu VLL Jeseník pod záštitou Nadačního fondu speciálních sil generála Moravce a současného ředitele VLRZ instalována pamětní kamenná lavička prim. MUDr. Jána Capka s nápisem „Věnují letci a výsadkáři...“.

Za Vojenskou lázeňskou léčebnu Jeseník, ředitel
Ing. Viktor Anders

TIP NA VÝLET

Z lázní až do oblak

Máte rádi adrenalin? Patří mezi vaše záliby turistika s nádhernými výlety do horské krajiny? Čeká vás v našich lázních volný den a chcete jej ozvláštnit výletem, na jakém jste ještě nebyli? Pak s námi navštívte nejdelší visutý most pro pěší na světě, 721 metrů dlouhou lávku Sky Bridge 721, nebo chcete-li Nebeský most 721. Věřte, že na tento zážitek v pohoří Kralického Sněžníku budete dlouho vzpomínat.

Ideální je zakoupit časovou vstupenku na Sky Bridge prostřednictvím internetové stránky www.dolnimorava.cz ještě v lázních. Potvrzení o koupi nemusíte tisknout, stačí mít QR kód v mobilním telefonu.

Je dobré vyrazit s dostatečným předstihem, protože horský resort Dolní Morava, kde se tato atrakce nachází, bývá zejména v letní sezóně plný. Do navigace zadejte Dolní Moravu - padesát kilometrů dlouhou trasu zvládnete vozem zhruba za hodinu. Nějakou minutu vám zabere parkování i cesta k lanovce. Nahoru pod 1232 metrů vysokou horu Slamník se můžete dostat dvojím způsobem. Pokud máte dobrou kondici, můžete jít pěšky. Pokud chcete šetřit síly, vyjedete nahoru pohodlnou čtyřsedačkovou lanovkou, a to až do nadmořské výšky 1 116 m. n. m. Myslete na to při výběru vhodného oblečení, nahoře bude výrazně chladněji než v lázních a může zde i foukat. Jízda trvá zhruba 10 minut, před lanovkou bývá zvláště o víkendech a o prázdninách fronta.

Vstup na Sky Bridge 721 je jen pár desítek metrů od horní stanice lanovky za horskou chatou Slaměnka, kde se můžete občerstvit, odpočinout si, odskočit si anebo jen klidně relaxovat při pohledu na krásné hory.

V hodinu uvedenou na vstupence buďte u vstupu na lávku. Pořádně se nadechněte a nechte na sebe působit adrenalin. A ten je pořádný. První kroky chtějí pořádnou odvalu, ale po jejich překonání na vás čeká 721 metrů lehce houpaté chůze nad pohádkově krásnou krajinou z jednoho hřebene na druhý. Uprostřed mostu budete ve výšce 95 metrů nad Mlýnským údolím se stejnojmenným potokem. Tato výška je dostatečná k průletu malého akrobatického letadla, což v loňském roce předvedl známý pilot Martin Šonka.

Na přechod lávky máte hodinu. Při pomalejší chůzi a pořizování úchvatných fotografií, které zaznamenají pro vaše blízké vaši odvalu, to ale pohodlně stihnete za půl hodiny. Zpět přes lávku se může pouze v zimě, od jara do podzimu je provoz lávky jednosměrný. To ale vůbec nevádí, protože na zpáteční cestě krajinou vás čeká velmi pohodlná hřebenovka s parádními výhledy. Po ní se vrátíte k horské chatě Slaměnka a je jen na vás, zda dolů půjdete po svých, využijete lanovky, nebo vyzkoušíte třeba jízdu na Mamutí horské dráze. Ještě předtím si můžete nahoře projít dvoukilometrovou naučnou stezkou Most času nebo Stezku v oblacích. Celý tento výlet se dá pohodlně stihnout za odpoledne.

Lávka, která se díky své unikátnosti dostala i do světových médií, byla otevřena v květnu 2022. Prestižní časopis TIME ji zařadil mezi 50 nejlepších míst světa. Tvoří ji šest hlavních nosných a 60 větrných lan. Tažná síla každého z nosných lan je 360 tun, celkem lávka váží 405 tun. Nejvýše může být na mostě 500 lidí. Stavba trvala dva roky. A jen pro srovnání, do loňského května byla nejdelší pěší lávka na světě v Portugalsku, s délkou 516 metrů.

Roman Konečný

Z GALERIE SLAVNÝCH NÁVŠTĚVNÍKŮ LÁZNÍ

Malíř a grafik Emil Orlik

Když v srpnu 2021 přijel na oficiální návštěvu naší republiky německý prezident Frank-Walter Steinmeier, pozvali ho na návštěvu do Ústí n. Labem, kde byla instalována nová stálá expozice Naši Němci. Jejím leitmotivem se stal portrét T. G. Masaryka malíře Emila Orlika, osobnosti propojující české, německé, rakouské a židovské proudy dnes již dramaticky zmizelé střední Evropy. Šlo o uznávaného malíře a grafika, jenž býval častým hostem na Gräfenberku.

Umělcova putování

Emil Orlik se narodil 21. července 1870 v židovské rodině krejčovského mistra. Početná rodina, v níž se mluvilo česky, bydlela nedaleko pražského ghetta a udržovala úzké styky s německy mluvící pražskou komunitou. Již během školních let se projevilo jeho malířské nadání, a tak mu otec v roce 1889 po ukončení pražského německého gymnázia umožnil odejít do Německa na mnichovskou akademii. Napoprvé nebyl přijat, zapsal se tedy na soukromou výtvarnou školu Heinricha Knirra, kde studoval i švýcarský malíř a grafik Paul Klee. Roku 1891 byl nakonec přijat na akademii ke studiu u prof. Wilhelma Lindenschmita ml.

Setkal se i s „mnichovským knížetem malířství“ Franzem von Lenbache, který rozpoznal Orlikův talent a dal mu k dispozici dokonce svůj ateliér.

V roce 1894 se po ukončení studia vrátil do Prahy. V roce 1900 podnikl zásadní cestu do Japonska, kde se učil v dílnách dřevorytců a tiskařů kompozici i technice a tisku původních japonských dřevorytů. V roce 1905 definitivně přesídlil do Berlína, kde se stal profesorem Umělecké průmyslové školy. V té době vytvořil mnoho portrétů známých osobností i zdejší „společenské smetánky“, mj. Franze Werfela, Thomase Manna, Alberta Einsteina Gustava Mahlera, Henrika Ibsena, Franze Werfela, Marlen Dietrichové atd. Mezi Orlikovy přátele patřil i široký okruh německy píšících literátů, např. Franz Kafka nebo Franz Werfel. Prostřednictvím svého přítele spisovatele Rainera Maria Rilkeho mu byla nabídnuta možnost spolupráce na knižních ilustracích. Kromě grafiky se zabýval také tvorbou plakátů, návrhy divadelních kostýmů a scén. Velmi často Orlik pobýval ve Vídni, byl vedle Klimta výrazným členem uměleckého sdružení Vídeňská secese.

Na Gräfenberku

Orlik se v letech 1930-1931 v lázních cítil velmi dobře mezi komunitou vzdělaných lékařů i hostů, z nichž řada byla židovského původu, jak jim bude drasticky připomenuto po nástupu nacistů k moci. Šéflékař Priessnitzova sanatoria Josef Reinhold požádal domácí koncerty, na jednom z nich se Orlik setkal s klavíristkou Alicí Herzovou, která na něj vzpomínala. „Když se Alice s umělcem setkala osobně, bylo mu šedesát let a podle Alice vypadal ještě starší. Hovořil plyně německy, ale se silným českým přízvukem, který jej provázel po celý život. (...) Nebylo večera, kdy by společnost nebyl epizodami ze svého neklidného života. Jeho humor byl lidový, občas drsný, někdy

sarkastický. A i když neměl nic společného s typickými židovskými anekdotami, ale byl spíše anarchističtější, své posluchače pokaždé uchvátil.“ A nutno dodat, že z ruky nepustil svůj skicák a mnohé účastníky sezení poctil karikaturou.

Smutný konec

Emil Orlik zemřel nečekaně v Berlíně 28. září 1932. Jeho rozsáhlá pozůstalost, včetně mnoha obrazů, kreseb, tisků a cenné obrazové sbírky významných soudobých umělců přešla do majetku jeho bratra Huga. Rodina Hugo Orlika však byla za války nacisty vyvražděna a z přímých Orlikových příbuzných holocaust nikdo nepřežil. Část Orlikova díla se tak uchovala jen díky soukromým sběratelům.

Květoslav Growka

KNIŽNÍ TIP

Zvoník
z Cukmantlu

Dílo z autorské dílny regionálního vlastivědce a etnografa Vlastivědného muzea Jesenicka Matěje Mately přináší dvacet medailonků zajímavých osobností, jejichž osudy jsou spjaty s Jeseníky a podhůřím, ať už zde prožily celý svůj život, nebo v kraji pod Pradědem spatřily světlo světa a následně odešly do velkého světa. Další ze spojovacích článků této různorodé skupiny pak představuje rovněž doba – všichni se totiž narodili v časech starého mocnářství.

„Civilizace versus nostalgie. Uspěchaný dnešek a domněle ztracený ráj za vlády Jeho Veličenstva Františka Josefa I., než vypuklo v plné síle 20. století se svými, často děsivými projevy. A vše je spjato jedinou siločárou, člověkem. Lidmi a jejich schopnostmi, umem, jejich možnostmi a výsledky konání. To je zorné pole autora stojícího metaforicky nahoře na kopci, jenž jakoby vesmírným dalekohledem, pod drobnohledem etnografa a životopisce sleduje to lidské hemžení pod ním, které se odehrávalo před mnoha a mnoha roky,“ napsal v předmluvě knihy její kmotr Květoslav Growka.

Předválečná doba evokuje dnešnímu úspěchanému člověku pocit určitého klidu, jistoty, jasně stanoveného hodnotového žebříčku. Přestože není třeba podotýkat, že se v mnoha rovinách jedná o pohled značně idealistický, autor s touto melancholickou nostalgií za atmosférou dávno minulých časů cíleně pracuje, o čemž ostatně svědčí i samotná obálka, zahalená do jemného mlžného oparu přicházejícího jara.

Všechny osobnosti svým životem, dílem a odkazem velice hezky ztělesňují právě to dobré, co 19. století a první polovina následujícího věku přinesly a dodnes symbolizují.

První sekce obsahuje medailonky pěti významných umělců, např. řezbáře Bernarda Kutzera či malířů Eugena Jettela a Alberta Schindlera. Poté následuje trojice spisovatelů a poté se již čtenář přenesou do hor, resp. za chatara a jedním neznámým milovníkem vysokohorské turistiky. Čtvrtá sekce je sestavena z pěti životopisů mužů v zeleném, tedy starých lesníků. Dílo pak uzavírá námořní kapitán Moritz Sachs von Hellenau, jenž vyrostl v Jeseníku, vidnavský rodák a věhlasný ortoped Dr. Adolf Lorenz a nakonec zlatohorský starosta a prvorepublikový poslanec Alois Kunz, jehož přezdívka Zvoník z Cukmantlu dala knize název. Proč, to už necháme na čtenářích...

Knihu si můžete zakoupit ve Vlastivědném muzeu Jesenicka, knihkupectví Domeček nebo vybraných informačních centrech regionu.

Erwin Ogurčák

PHILO VOM WALDE
ZNOVU NA GRÄFENBERKU

Jedna ze zásadních knih o Vincenzi Priessnitzovi, kterou si čtenáři mohli v originále přečíst už u příležitosti stoletého výročí narození „vodního doktora“, vyšla poprvé také v češtině. Sepsal ji v roce 1898 romantický básník Philo vom Walde, který vděčil gräfenberským lázním za výrazné zlepšení podlomeného zdraví.

Kniha Vincenc Priessnitz, jeho život a působení sloužila spisovateli Miloši Kočkovi jako jeden z hlavních podkladů pro sepsání biografického románu. Spolupracovník pana Kočky, emeritní primář jeseníckých lázní Alois Kubík ji překládal z němčiny v podstatě už od svého příchodu do Lázní Jeseník, tedy déle než půl století. V říjnu 2022 se příznivci slavné historie lázní konečně dočkali i českého vydání.

Výrazná literární postava německojazyčné části slezské populace z období před sto lety se tak symbolicky ve svém díle znovu vrací do míst, která si tolik zamilovala a oblíbila. Křehké zdraví Phila vom Walde jej přivedlo k zájmu o lázeňství a vodoléčbu, stal se horlivým stoupencem Priessnitzových metod. Vázaná kniha o 285 stranách dýchá atmosférou konce 19. století, tu evokuje také 95 dobře známých kreseb. Kniha obsahuje svědectví mnoha Priessnitzových současníků a dokresluje množství práce, odvedené Josefem Schindlerem a Janem Ripperem na zachování

a rozvinutí jeho odkazu. Úsměvné je například líčení „nátlaku“, který autor knihy spolu se Schindlerem a Ripperem vyvíjeli na bavorského léčitele Sebastiana Kneippa ohledně přiznání původu jeho vodoléčebných metod.

Publikaci, která nabízí cenný materiál všem zájemcům o pozoruhodnou historii našich lázní, vydala Společnost Vincenze Priessnitze.

Básník Johannes Reinelt, který svá díla psal pod pseudonymem Philo vom Walde, se narodil 5. srpna 1858 v Kreuzendorfu u Leobschützu (dnešní Glubczyce nedaleko Krnova) v Horním Slezsku. Zde také v chudých poměrech vyrůstal, měl se stát ševcem, ale místní kantor si všiml jeho jazykového talentu a díky finanční podpoře učitelů a pastorů mohl vystudovat učitelství.

Psal básně ve slezském německém dialektu a pod zmíněným romantizujícím pseudonymem Philo vom Walde rozvinul živé literární dílo, které se stalo velmi oblíbeným. V emocionálně nabitých obrazech líčil s velkou citlivostí prostředí své domoviny ve Slezsku. Jako autor divadelních her zpracoval v komediích své zážitky z četných lázeňských pobytů, které si žádalo jeho podlomené zdraví. Nejen zde se projevil jako horlivý zastánce přírodních léčebných metod, ale také v řadě faktografických spisů, které pojednávaly především o životě a díle Vincenze Priessnitze. Četné lázeňské pobyty na Gräfenbergu mu velmi pomohly, přesto se nedožil vysokého věku, zemřel ve věku 47 let dne 16. ledna 1906.

VÁŽENÝ PANE HEJTMANE!

Neznám žádného člověka, který by si to zasloužil více než Vy, aby mu byla věnována tato kniha.

Vy jste mě přivedl na Gräfenberg a uvedl do domu mého nezapomenutelného přítele a mecenáše, zesnulého doktora Josefa Schindlera, Priessnitzova nástupce. A když jsem prostřednictvím toho muže byl nejen zachován při životě, ale také prožil duchovní životní změnu – tak Vám za to musím projevovat svůj dík!

To, co v této knize píšete o Priessnitzově životním díle, se může protivníkům a prostému člověku jevit jako iluze - pro mne je to ale holá pravda, žádný pouhý zvuk slov! Přišel jsem ve svých sedmadvaceti letech na Gräfenberg jako kandidát smrti, a zde jsem se stal opět schopným života a dalšího úsilí. Nyní je tomu již čtrnáct let. Na této podivuhodně krásné Vodní Hoře jsem našel druhou vlast a prostřednictvím Priessnitzova díla prožil znovuzrození, které můj život ztroskotance naplnilo odleskem nového štěstí.

(Philo vom Walde oslovuje Jana Rippera v úvodu knihy Vincenc Priessnitz, jeho život a působení)

TEKUTÉ LÁZEŇSKÉ OPLATKY

Lázeňské oplatky jsou ikonickým výrobkem, který nesmí chybět v žádném lázeňském místě. Vyrábí se v nepřeberném počtu příchutí i provedení. Že však existují také tekuté lázeňské oplatky, tušil až do nedávna málokdo. Pojďme si tuto novinku blíže představit a prozatím v psanou formou ochutnat.

Tekuté lázeňské oplatky jsou originální vanilko-oříškový likér, s chutí navrženou tak, aby co nejvíce připomínala tradiční lázeňskou pochoutku. Je vyroben výhradně z přírodních surovin, pravých žlutků a minerální vody z Mlýnského pramene, čímž si potvrzuje svůj lázeňský statut. Vzniká tak prémiový likér jemné chuti, příjemně krémové konzistence a smetanově žluté barvy s obsahem alkoholu 14,5%.

Ačkoliv je likér určen k přímé konzumaci, nalezneme pro něj široké využití i v gastronomii. Tekuté oplatky se skvěle hodí do kávy a kávových koktejlů, jako je například frappe, ledová káva, latte Macchiato či irská a vídeňská káva. Výborné se také hodí jako přísada do krémových a mléčných koktejlů nebo jako poleva do zmrzlinových pohárů, vaflí či palačinek.

Likér je k dostání hned v několika typech balení. Základem je elegantní kulatá láhev o obsahu 0,5l nebo menší kapesní placatice o obsahu 0,1l, kterou oceníte především na cestách nebo jako dárek pro své blízké. Alternativou je pak limitovaná edice unikátních porcelánových lahví ve tvaru kulaté lázeňské oplatky, kterou navrhl umělec a designér Ak. Soch. Jiří Laštovička, a která byla vyrobena v Českém výrobním závodě Thun 1794 s více než 220letou tradicí. Zajímavostí také je, že vrchní uzávěr slouží jako pohárek ke konzumaci. Vše je navíc baleno luxusní dárkové krabicí se symbolikou 200letého výročí od založení našich lázní. Takový sběratelský kousek by si rozhodně neměl nechat ujít žádný milovník našich lázní! Tak co, ochutnáte naše tekuté lázeňské oplatky?

S úctou
Ing. Tibor Macík
ředitel stravovacího úseku

TIP NA VÝLET LČR

Přístřešek
na Císařské louce

Jedním z nejnovějších objektů, vybudovaných pro návštěvníky Jeseníků, je přístřešek, postavený na Císařské louce – nedaleko turistických center Ramzová a Paprsek. Tato jednoduchá roubená dřevostavba na kamenné podezdívce poskytuje běžkařům příjemný úkryt před větrem a zimou. Na cca 50m2 ze tří stran kryté plochy se vešel kromě stolů a lavic také kamenný krb s roštem, pro příjemné posezení u svačiny během výletu do lesa. Objekt je hojně navštěvován už od listopadu 2016, kdy byla stavba za 600 tis. Kč dokončena. Nyní - v zimě, si pobytu v Přístřešku pro turisty na Císařské louce užívají především lyžaři, kteří směřují z obce Petřkov, po červeně značené turistické trase do lyžařského areálu u chaty Paprsek.

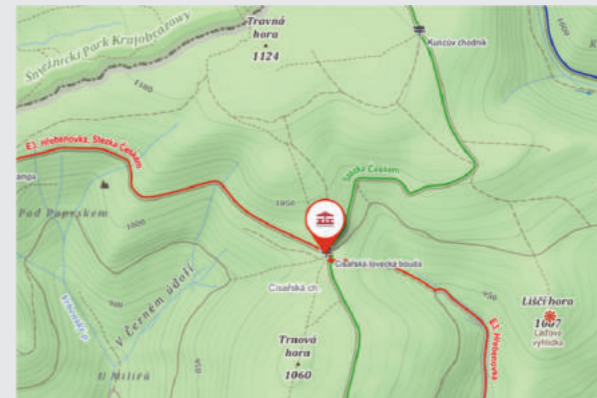
Všichni návštěvníci jsou zde vítáni, neradi ale vidíme ty, po kterých musí lesní personál uklízet odpadky.

Péče lesníků o návštěvníky lesa to nejsou jen přístřešky a altány. Součástí komplexního přístupu k trvale udržitelnému hospodaření v lesích státu je i systém údržby a provozu pěších a běžeckých tras a cyklotras. Rozsah a lokalizace udržovaných běžeckých tratí je každoročně předmětem dohody Lesů ČR, s.p. se zástupci provozovatelů areálů a Sdružením cestovního ruchu Jeseníky. Cílem tohoto kroku je eliminovat střety údržby běžeckých tras s lesním provozem a činností myslivecký hospodařících subjektů.

Vzhledem ke klidnějšímu zimnímu režimu lesnického hospodaření jsou obvykle bez problémů a v předstihu dojednány lokality, ve kterých nebudou v zimních měsících probíhat žádné výrobní činnosti a upravená běžecká stopa tak zůstane nenarušena. Informace o aktuální síti udržovaných tras je na portálu pro lyžaře www.jdemenahezky.cz. Zde se také dozví lyžaři o případném uzavření tratí při nutných mimořádných zásazích v lese.

Přestože se síť lyžařských tras o délce více než 300km proplétá mnoha lesními porosty Jeseníků, díky této spolupráci by měl být pohyb po udržovaných lyžařských běžeckých tratích v Jeseníkách bezproblémový a přinášet radost zimním návštěvníkům hor.

Hana Komárková

KDYŽ SE NĚCO POKAZÍ, JE NEJLEPŠÍ TO HLEDNĚ OPRAVIT Rozhovor s vitrážistkou Ivetou Strnadovou

V úterý 4. října 2022, tedy v den 223. výročí narození zakladatele našich lázní, se v kapli Nanebevzetí Panny Marie nad hrobkou rodiny Priessnitzů konalo slavnostní představení nového vitrážového okna v západním průčelí této stavby. Jedním z hostů byla také autorka nového okna, výtvarnice Iveta Strnadová z Vrbně pod Pradědem. Požádali jsme ji u této příležitosti o rozhovor pro naše lázeňské noviny.

Výroba vitráže asi nebude nic jednoduchého ani rychlého. Jak dlouho Vám trvalo vyrobit toto vitrážové okno?

Okno do lázeňské kaple řadím mezi velké zakázky, nejen co do významu této lokality, ale i svou velikostí a strukturou. Samotnému zahájení výroby předcházelo hodně počítání a příprav. Na okně jsem pak pracovala od června do začátku září, každý den, zároveň také s jinými zakázkami. Odhaduji, že celkem jsem u něj strávila měsíc až měsíc a půl čistého času.

Z kolika kusů skla se okno skládá?

Vitráž v kapli z více než 400 kousků, tloušťka skla je 3,5 mm. Když započítám i ty kusy, které jsem nakonec nepoužila, jsem při výrobě provedla nějakých 1500 až 2000 řezů.

Jste i autorkou výtvarného návrhu, můžete popsat, co vás inspirovalo?

Proces tvorby vitráže má tři fáze. Jako první je důležité navštívit místo, nebo stavbu, kde se s vitráží počítá, a tam se naladit, nacítit. To proběhlo loni v červenci a na základě této návštěvy jsem pak vytvořila návrh. Vycházela jsem z toho, že toto dílo by mělo být jednoduché a využívat přírodní motivy, podobně jako s přírodními silami pracoval pan Priessnitz.

To byl začátek. Jaké jsou ty další dvě fáze?

Druhá fáze nastává, když se vitráž tvoří, tedy u mě doma v dílně. Není to tak, že se to udělá mechanicky přesně podle návrhu. Sklo dokáže výtvarníka, který s ním pracuje, překvapit. Vitráž je živý organismus a v každém dalším kroku, kdy vzniká další dílek, se vše ještě může dále vyvinout. Říkám, že sklo samo se někdy rozhodne pro změnu barvy. I zde se mi to stalo, při tvoření se jednoznačně „přihlásila“ přirozená modrá barva, barva vody, tedy jiný odstín, než se kterým jsem počítala v návrhu. Důležitým ukazatelem pro mě vždy je, že mně samotné se to musí líbit, že z toho mám dobrý pocit.

A ta třetí fáze?

Nastává, když do toho vstoupí světlo, což je také u mě doma v dílně, tedy ještě v té druhé fázi, ale

především pak nakonec na místě samém. Především sluneční světlo totiž vytváří celkové vyznění vitráže a celou ji oživuje.

Dnes jste viděla své dílo tedy už hotové na místě. Je rozdíl mezi tím vidět výsledek v dílně a vidět jej v kapli? Jak jste vnímala ohlas veřejnosti?

Rozdíl mezi hotovou vitráží v dílně a v kapli samozřejmě je, teprve zde je v tom kontextu, pro který byla tvořena, a ten je mimořádný. Je součástí krásné novogotické stavby a památky s velkým kulturním a historickým významem. Ohlas návštěvníků byl moc pěkný, byla to velmi příjemná akce a všichni, s kým jsem mluvila, byli nadšení. Řada lidí byla také dost překvapena, že taková věc byla vyrobena přímo tady v regionu, ve Vrbně.

Vrbně pod Pradědem má přitom dlouhou sklářskou tradici. Jak jste se vy sama dostala k této krásné práci?

Můj tatínek sice žil ve Vrbně a byl sklářem, ale vitráže mají se sklem společné jen to, že jsou ze skla, jinak jde o úplně jiný výrobní proces a postup. Sklář vyrábí z tekuté a ohebné skloviny pevný předmět. Já pracuji už jen s pevným barevným sklem, kterým se pak snažím oživit sluneční světlo v okně. Vitrážista vyrábí tím, že ořezává nebo obrušuje kusy skla a vzájemně je propojuje. Hrají zde roli milimetry, hotové sklo nejde natáhnout ani zúžit. Mezi těmito dvěma profesemi je tedy podstatný rozdíl.

Jak jste se tedy k vitrážím dostala, studovala jste nějakou umělecko-průmyslovou školu?

Vitráže dělám už dvacet let, ale žádnou školu na to nemám. Pokud to přeženu a zjednoduším, mám za sebou dva víkendové kurzy. Dostala jsem se k tomu tak, že když jsem čekala narození druhého dítěte, začala jsem mít silnou potřebu něco tvořit. Jednou jsem listovala časopisem a uviděla fotografii vitrážové lampy. Ukázala jsem ji manželovi a oznámila mu „tohle budu teď dělat“. Přihlásila jsem se na kurz a udělala první drobné práce. Za dva měsíce mi manžel, který pracuje ve stave-

bnictví, oznámil, že má pro mě zakázku: vyrobit vitrážovou výplň dveří. Nejdřív jsem se toho lekla, ale tu zakázku jsem pak opravdu úspěšně zrealizovala. Postup je totiž stejný u výroby malých i velkých vitráží.

Jedno z hesel Vincenze Priessnitze bylo Bud' trpělivý. Jak velká trpělivost a preciznost je potřeba pro práci vitrážisty?

Trpělivost je opravdu potřeba, já jsem ji myslím zdědila po mamince. Možná ale ještě důležitější než trpělivost je nelamentovat, když se něco pokazí. A nehledat vinu, ani u sebe, ani u druhých, je to zbytečná ztráta energie. Když se něco pokazí, zlomí a podobně, namísto lamentování je lepší to hned, okamžitě, bez čekání opravit.

Což je hezký závěr a možná také rada inspirace pro život leckoho z nás. Děkujeme za krásnou vitráž i za rozhovor a přejeme mnoho sil a radosti do další tvorby!

Vitráž nebo odborněji vitraj (z franc. vitrail [vitraj] stejného významu; francouzské psané vitrage [vitraž])

znamená zasklení, prosklená plocha; v češtině se tento rozdíl významů postupně setřel) je výtvarně pojedená skleněná výplň okna nebo předmětu. Výplň okna bývá skládaná jako mozaika z čirých či častěji různobarevných, často i malovaných malých skel v olověných páskách a v olověném obvodovém rámu.

Používala se od nejstarších dob jako dekorativní výplň oken významných staveb, v nové době je alternativou skleněných tabulí, např. v kostelních oknech.

V přeneseném slova smyslu jde také o název techniky, která se používá k jejich zhotovení.

(wikipedia)

VÝZVA: JAK VYPADALO OKNO DŘÍVE?

Když se začala připravovat výměna kruhového okna v kapli a výroba nové barevné vitráže, objevila se malá „záhada“. Jedno z mnoha drobných tajemství a otázníků, které sahají do minulosti ne tak dávno, přesto nedosažitelné. Dosud nikdo si této neobjasněné záležitosti nevěšil, nebo ji nevněsli do obecného povědomí zainteresované jesenické veřejnosti.

Minimálně od druhé světové války bylo v kruhovém okně nad oltářem, v západním štítu, čiré sklo. Odkdy mělo okno tuto prostou podobu? S velkou pravděpodobností ne po celých 170 let, ale ani tuto variantu nelze úplně vyloučit? Bylo by zvláštní, že by do novogotické stavby její tvůrci chtěli umístit takové „slepé oko“.

Přestože existuje řada historických fotografií, ze žádné z nich není patrné, jaké sklo bylo na tomto místě dříve, před oním jednoduchým, čirým. A zda vůbec tomu tak bylo.

Proto si dovoluujeme v této souvislosti „vyhlásit celoevropské pátrání“. Hledá se jakákoliv fotografie, nebo písemná zmínka či popis, vzpomínky pamětníků, ze kterých by bylo patrné, jaká byla podoba okna dříve, před rokem 1945. Cokoli, co napoví, vyřeší, či poodkryje výše nastíněnou záhadu a otázky.

Jiří Glabazňa

FEJETON

Jak mi ČEZ zvednul foršus za svícení v šopě

Už paru roku sem hrdým majitelem „fajneho rekreačního objektu nedaleko lázní. Aspoň tak to nazývala rejalitní kancelář, když to bylo na prodej v předkovidových časech. Ve skutečnosti to byla barabizna, kde i dvorek a zahrada vypadaly, jak by tam předečivrem skončila druha světova. Ale je to na fajnym placu s vyhledem na Šerak a cele město Jeseník, takže co vjez si přát. A tak se tam včil rekrejuju skrz robotu každou druhu sobotu.

Cely ten objekt ve stavu, v jakym je, služi spiš jako skladiště a šopa než jako chalupa. Ale je tam aji eletryka, abychem si tam mohli navečer rožnut a čas od času zapnut i vrtačku. Poslední tři roky jsem za odebrane kylowatry plačil dvěšćepadesat korun měsíčně, a raz mi z toho ČEZ estě třicetpět korun vračil coby přeplatek.

Loni v novemburu přišel od ČEZDyštrybuce nový rozpis foršusu neboli zaloh. No, isto tušiče, co nastalo. Jak sem to viděl, malem sem se vyvratil, bo z dvěšće padesati měsíčně bylo razem pět čisic měsíčně. Ale ze pry si to možu v aplykaci MujČEZ snižič a fajně přizpusobič podle potreby, tož to mě uklidnilo. V aplykaci MujČEZ sem zahy zjistil, že sniženi je možne maximalně na dvačisicetset měsíčně. Tož sem to zrobil, ale hned zvedam telefon a volam na kljentsku linku. „Posluchajče, to ja vim, že eletryka šla navrch, ale čemu sče mi to zvedli na dvacetnasobek za svíceni v šopě. Mi nejde na rozum,“ povědam te slečně tam na dratě. Telefonystka nevěděla, varila odpověď z vody. Požadal sem ju, aby mi to snižila maksimalně na čisicovku s tym, že vrtačka pojede letos krapet vjez než předešle roky. No ale nēměla, pry ani ona nēmůže nic než maximalně na dvačisicetset set. Ale doporučila, že pry si mam podat pisemnu žadost na jakehosik mejla.

Napisal sem žadost o sniženi foršusu a odeslal. Do dvuch minut mi přišly dvě odpovědži! Ale nēradoval sem se dluho, bo to automat odpovědžel. Děkoval mi za duvěru a potvrdil přijeti žadosti a zaevydovani pod evydenčnim čislem. A nabidnul odkaz do aplikace MujČEZ, kde si možu sam fajně zalohy ponižit podle potreby.

Isto tušiče, že v mojim milovanym MujČEZu to něšlo vjez než už sem zrobil, dvačisice pětset. Dožralo mě to, tak sem v MujČEZu vyhledal oddil reklamace a znovu jim tam poslal tu žadost i s evydenčnim čislem. Uplynul jeden džeň a v MujČEZu odfajfkovali žadost jako vyřizenu, foršus ale zustal furt stejny.

Tož je mojum posledňum nadžejum „ombucman ČEZu“. Ma svoje internetove stranky a vypada solidně. A piše, že se da na něho obratit s čimkoliv. Tož mu to napišu všecko tajak tu vam a budu věřit, že tam na druhym kořcu budže cosik inšeho než automat. Držče mi pěšči!

Občan Gräfenberku puvodem z Prajske

ALSOL OBNOVILY KŘIŠŤÁLOVÝ PRAMEN

Arcibiskupské lesy a statky Olomouc (ALSOL), kterým patří velká část lesních pozemků na Studničním vrchu, nechaly v loňském roce obnovit Křišťálový pramen. Ten se nachází nedaleko Nassauské stezky a obnovy se dočkal u příležitosti 130 let od svého vzniku.

Křišťálový pramen se nachází asi 350 metrů západně od Ripperova pramene, nedaleko Nassauské stezky směrem na Lipovou. Do loňského podzimu patřil mezi zaniklá a málo navštěvovaná místa, po rekonstrukci bude znovu jistě oblíbeným cílem výletníků.

Pramen vznikl v roce 1892 jako pocta MUDr. Eduardu Emmelovi, zástupci a nástupci doktora Josefa Schindlera. Po válce byl přejmenován na Křišťálový, postupně zchátral a zanikl. Voda v něm znovu proudí po více než šedesáti letech.

Obnovu financovala společnost ALSOL, na jejich pozemcích se zřídlo nachází. Organizačně rekonstrukci zajistil Ondřej Truneček, stavební dozor Petr Zapletal. Práci v terénu včetně kompletní výstavby mohyly prameníku a umístění atypické mramorové desky provedl tým Lukáše Abta. K prameni přibyla také nová lavička, vyrobená z modřínového dřeva z arcibiskupských lesů. Rekonstrukce byla součástí větší akce společnosti ALSOL, v rámci ní bylo opraveno 13 studánek na různých místech místního polesí i regionu. Na Studničním vrchu se dočkal péče také Meklenburský pramen (viz str. 1).

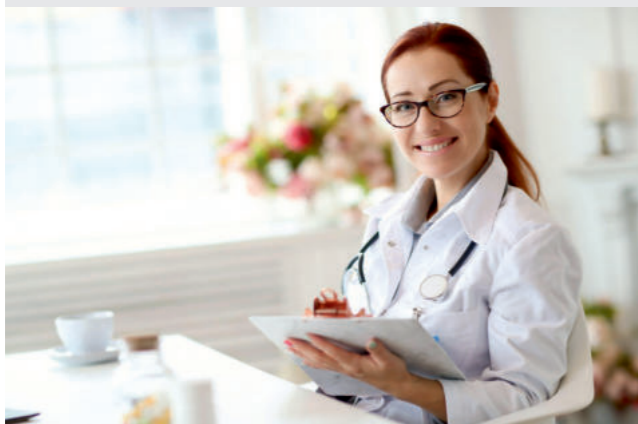
lg

LÉČEBNÉ POBYTY 2023

LÉČEBNĚ PREVENTIVNÍ POBYT

Rádi byste načerpali novou energii, posílili imunitu nebo trpíte astmatem, diabetem, onemocněním srdce a cév nebo psychosomatickým onemocněním? Lázeňští lékaři Vám na základě vstupní prohlídky připraví speciální program, zaměřený přesně na Váš zdravotní problém, Vaši kondici, Vaše potřeby a časové možnosti.

NÁVRAT KE ZDRAVÉMU DÝCHÁNÍ REHABILITACE DÝCHÁNÍ

Tento pobyt je určený zvláště pro klienty s dechovými obtížemi a pro klienty s post-covidovým syndromem. Kombinace zdravého vzduchu, dechové rehabilitace a inhalací je ideální ke zlepšení dechových obtíží. Tým lékařů, fyzioterapeutů a sester Vám pomůže nastartovat změnu k lepšímu dýchání.

LÁZEŇSKÝ POBYT NEJEN PRO SENIORY

Pro starší generaci jsme připravili speciální program vytvořený našimi lékaři, který je zaměřený na celkovou regeneraci pro Vaše tělo i duši. Probudíme ve Vás novou životní energii a optimismus.

DIAGNOSTICKO REHABILITAČNÍ POBYT

Pobyt je zaměřený na osoby s pohybovými obtížemi. Pokud máte problém získat termín na individuální rehabilitaci, potřebujete konzultaci svého zdravotního stavu, nebo jen řešit vleklé potíže s pohybovým ústrojím, je tento pobyt určen právě Vám.

Více informací o pobytu na str. 8.

NOVINKA 2023

PRIESSNITZOVY LÁZNĚ V DETAILU

WELLNESS POBYTY 2023

PRIESSNITZ UNIKÁT

Dáváte přednost aktivně strávené dovolené na horách? Priessnitz unikát představuje Priessnitzovy principy zdravého způsobu života aplikovatelné do dnešní hektické doby. U tohoto pobytu se využívají převážně tradiční Priessnitzovy procedury a metody, které respektují zdravý a přirozený způsob života, ke kterému také patří vodoléčba dle V. Priessnitze, vhodná výživa a pohybová terapie.

POSÍLENÍ IMUNITY

Zaměřte se více na sebe a podpořte své zdraví. Náš wellness pobyt Vám pomůže s posílením imunity. Výjimečné horské ovzduší a Priessnitzova lázeňská léčba v kombinaci s moderními léčivými metodami Vás revitalizuje.

ÚLEVA OD BOLESTI ZAD A KLOUBŮ

Pro Vaši regeneraci jsme připravili speciální pobyt zaměřený na zdraví, vitalitu a úlevu od bolesti zad a kloubů, která patří k nejčastějším zdravotním problémům. Pobyt se zaměřuje na základní uvolnění a ošetření nejvíce postižených částí těla.

HORSKÁ HARMONIE

Zharmonizujte své tělo pomocí našich wellness procedur v kombinaci s jedinečným klimatem našich horských lázní.

Více pobytů na
www.priessnitz.cz

Autory fotografií jsou Romana Chmelařová a Radka Vitásková

PEČUJTE O SVÉ ZDRAVÍ, PŘIJEĎTE NA DIAGNOSTICKO-REHABILITAČNÍ POBYT

Od letošního roku nabízíme Vám, našim klientům, nový druh pobytu, který bude plně „ušitý na míru“ právě Vaším zdravotním potížím.

Víme, jak nesnadné je v dnešní době dostat se k rehabilitačnímu lékaři, a jak těžké je dostat se na samotnou rehabilitaci. Čekací doby jsou často na dva až tři měsíce, někdy i více. A Vy potřebujete třeba jen prokonzultovat svůj zdravotní stav, nebo jste se rozhodli, že začnete řešit vleklé zdravotní potíže pohybového ústrojí. Často se také stává, že nefunguje ani dostatečná komunikace mezi lékařem a fyzioterapeutem. Proto Vám nabízíme diagnosticko-rehabilitační pobyt, při kterém klient na základě vstupního vyšetření absolvuje lékařem stanovenou intenzivní rehabilitaci.

Tento pobyt je zaměřen na pohybové ústrojí. Bolesti celé páteře, bolesti hlavy, bolesti velkých kloubů, ale i drobných kloubů rukou a nohou. Je vhodný pro ortopedické či revmatoidní potíže, vrozené a získané onemocnění nervového systému (např. radikulopatie, dětská mozková obrna, cévní mozková příhoda, roztroušená skleróza, parézy nervů, M. Parkinson, apod...), potíže s dýcháním, funkční sterilita žen. Máme tým kvalifikovaných fyzioterapeutů, kteří se danou problematikou mnoho let zabývají.

Velmi důležité je vstupní vyšetření u lékaře. Rehabilitační lékař na začátku odebere anamnézu. Dále si prostuduje všechna vyšetření, které si s sebou klient donese. Vhodné je mít za sebou zobrazovací techniky, jako je magnetická rezonance, nebo alespoň rentgen. Na základě vyšetření ve stoji a cíleného vyšetření zaměřeného na problematiku oblast, lékař stanoví diagnózu a navrhne rehabilitační procedury. Procedury se skládají dle aktuálního stavu a diagnózy klienta a zahrnují terapii u fyzioterapeuta, elektroterapii a jiné přídatné procedury. Rehabilitace u fyzioterapeuta by měla probíhat

denně. Sám fyzioterapeut provede další vyšetření a stanoví si krátkodobý rehabilitační plán. Cílem je vždy klienta ošetřit. Proveďte mobilizace kloubů nebo měkké techniky na fascie či svaly. Nezbytně nutné je naučit sestavu cvičení na doma, která je zaměřena na daný zdravotní problém. Součástí je i doporučení režimových opatření. Fyzioterapeut a lékař vždy spolu komunikují a spolupracují. Terapie se tak může i v průběhu pobytu změnit, dle reakcí klienta na ošetření.

Tento pobyt je zakončen doporučením ze strany fyzioterapeuta a výstupním vyšetřením u lékaře. Ten zhodnotí průběh rehabilitace, navrhne další postup, eventuálně doporučí vyšetření u jiného specializovaného lékaře s případným dalším vyšetřením.

Pobyt je vhodný v následujícím období opakovat, aby docházelo k cílenému vedení v terapii a cílenému léčení daných obtíží. Léčba by vždy navazovala na předchozí pobyt a terapie by se přizpůsobovala aktuálnímu zdravotnímu stavu. Při opakovaném pobytu Vám pak nabízíme také slevu z našeho věrnostního programu.

Eva Jurčáková, vedoucí rehabilitace

SPOMIENKA

Kúpele slúžia ľuďom na regeneráciu fyzickej a psychickej stránky organizmu, pomocou procedúr poskytujú liečivý efekt. Relaxácia – uvoľnenie napätia, vnútorné upokojenie je prvým krokom k harmonizácii a nasledujúcej aktivizácii organizmu.

Slovo relaxácia je v našich kúpeľoch neodmysliteľne spojené s menom **doc. PhDr. Igora Spišiaka Csc.**, vysokoškolského profesora, lektora antistresových programov a muzikoterapie. Tiež vydavateľa relaxačnej hudby vydavateľstvom JANIG, ktoré vlastnil spolu so svojou manželkou Janou. Už samotné názvy jeho nahrávok – Tóny snov, Trblietanie nehy, Dotky duše, Ticho počúvaj, Plynutie - upútajú ľudí, ktorí vo svojom živote hľadajú možnosť ponoriť sa do pokoja a pohody.

Naše kúpele on sám považoval za svoju srdcovú záležitosť a vyše 20 rokov ich pravidelne dvakrát v roku navštevoval. Počas pobytov svojím ľudským, citlivým prístupom, podloženým vysokou erudíciou učil klientov umeniu relaxácie nácvikom Autogénneho tréningu, zasväcoval ich do sveta liečivého pôsobenia muzikoterapie. Na procedúry Autogénneho tréningu a Elektrosťpanku pripravoval nahrávky relaxačnej hudby. Na týchto procedúrach ladíte svoj organizmus pomocou jeho s láskou a citom pripraveného hudobného sprievodu.

Pán Spišiak už osobne do našich kúpeľov nezavítal. Tóny jeho života dozneli v lete roku 2022. Za všetkých, ktorí na neho spomínajú, pýtajú sa na neho a sú zvedaví, kedy sa chystá do Jeseníkov chceme vyjadriť poďakovanie za všetko, čo pre nás urobil, čo pre nás pripravil a hlavne čo nám odovzdal.

Marcela Kubánková

MINERÁLNÍ BAHNO A MINERÁLNÍ SOLI

V posledních letech lidé celého světa začali stále více pozornosti věnovat léčivým prostředkům přírodního původu.

A právem, protože člověk je rovněž součástí přírody, jejíž vývoj probíhá v jediné řadě přírodních biorytmů.

Účinek přírodního substrátu ve formě léčivého bahna na náš organizmus nejen že nenarušuje proces jeho přirozené evoluce, ale rovněž koriguje parametry životně důležitých procesů směrem k jejich normalizaci.

Léčebné použití syntetizovaných chemických prostředků má často nežádoucí vedlejší účinky. Na rozdíl od nich je aplikace minerálního bahna a minerálních solí bezpečným, ale současně účinným způsobem léčby mnohých rozšířených nemocí. Jak dosvědčují dlouholeté zkušenosti pacientů, kteří účinky léčivého bahna vyzkoušeli na sobě, pozitivní vliv se objevil při léčbě neurologických, urologických, gynekologických zánětlivých onemocněních, kožních a mnoha dalších nemocí, jako jsou nemoci opěrného a pohybového aparátu, stomatologických onemocnění, revmatismu nebo ženské neplodnosti.

Mezi různými druhy přírodních bahen je těžké najít něco podobného jako je Salské jílové minerální bahno, pocházející z Krymského poloostrova z oblasti Černé moře. Na lidský organizmus má kombinovaný fyziologický a terapeutický účinek především svými teplotními, chemickými a mechanickými dráždiči.

Vědci dokázali, že aktivní chemické a biologické složky, které jsou v něm obsaženy, pronikají do těla přes nepoškozenou pokožku a ovlivňují funkce různých orgánů, vyvolávají celkovou reakci organismu, jež vede k jeho uzdravení.

Léčba tímto minerálním bahnem byla známá již v 5. století před naším letopočtem, v dobách Hérodota. Lze konstatovat, že se tato metodika nezměnila za posledních 2500 let, využívá vzácných léčebných vlastností minerálního bahna a minerálních solí, prakticky v původní podobě dodnes.

I my dnes Salské jílové minerální bahno nabízíme našim klientům. Nově jsme zařadili Solno-bahenní koupel, Solno-bahenní koupel s maskou na obličej, Bahenní zábal částečný a Bahenní kúru.

Koupel spojuje účinky bahna s jodo-bromovým extraktem, má blahodárný vliv především na pokožku těla. Pozitivně působí na mysl. Samotný jód jako jeden z mála prvků má schopnost

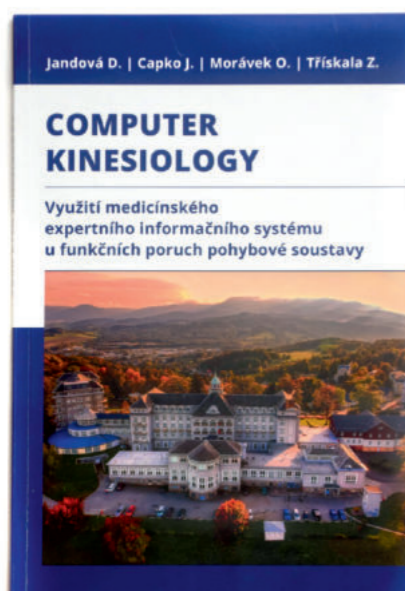
pronikat do větší hloubky a tím pozitivně ovlivňovat svalové a šlachové potíže. Koupel lze doplnit o masku na obličej z bahna. Bahno zbaví pleť nečistot, malinko ji vysuší, proto je vhodné po aplikaci použít pleťový krém.

Bahno je možno aplikovat na určité části těla, jako zábal kloubní nebo například na celá záda, avšak lze jej aplikovat i na celé tělo. Bahno se nanáší v tenké vrstvě na pokožku a nechá se 15 minut působit. Obsahuje drobné částice působící jako peeling. Následně se bahno smyje. U celkových aplikací je zábal zakončen jodobromovou koupelí. (nebo koupelí s jodobromovou solí.) Spojení zábalu a koupele je optimální kombinací pro pleť, ovlivňuje napětí svalů a kloubů, zmírňuje stres, únavu a podrážděnost. Vyzkoušejte si jednu z našich novinek a nechte na sebe působit přírodní produkty s jejich blahodárnými účinky.

Eva Jurčáková

VYŠLA KNIHA O INTEGRATIVNÍ METODĚ COMPUTER KINESIOLOGY Nová kniha o metodě, která jedinečným způsobem sdružuje znalosti mnoha oborů

V prvních dnech ledna roku 2023 vyšla díky významné podpoře Priessnitzových léčebných lázní kniha s názvem „COMPUTER KINESIOLOGY: Využití medicínského informačního systému u funkčních poruch pohybové soustavy.“ Jedním z jejích autorů byl i dlouholetý šéflékař Vojenské léčebny Albatros plukovník MUDr. Ján Capko, který bohužel předloni během covidové pandemie této zákeřné nemoci podlehl. Novou publikaci, která zároveň slouží jako základní učebnice Computer Kinesiologie, věnovali spoluautoři této významné osobnosti nejen jeseníckého lázeňství.

Priessnitzovy léčebné lázně a.s. v Jeseníku (PLL) jsou prvními lázněmi, ve kterých v r. 1998 proběhl kurz pro lékaře a fyzioterapeuty, věnovaný systému Computer Kinesiologie. Od té doby naše lázně tento moderní systém včasné diagnostiky využívají a propagují. Výsledky úzké spolupráce

se spoluautorem systémem ing. Otakarem Morávkem byly ve spolupráci s kolektivem RNDr. M. Bičíkové z Endokrinologického ústavu Praha opakovaně prezentovány přímo v Jeseníku na mezinárodních konferencích Vincenze Priessnitze i na mnoha jiných vnitrostátních i mezinárodních odborných akcích.

Autoři v nové publikaci zájemcům o tuto metodu předkládají důkazy a zkušenosti z oborů neurofyziologie, reflexologie, rehabilitační a fyzikální medicíny a fyzioterapie. Z dvacetileté praxe čtyřčlenného kolektivu je zřejmé, že medicínské pokroky 21. století potvrzují správnost integrativního přístupu ke klientům, jak jej nabízí Computer Kinesiologie.

Propagátorem a uživatelem systému byl plukovník MUDr. Ján Capko, šéflékař VLLÚ „Albatros“ v Jeseníku. Za svůj profesní život absolvoval mnoho školících akcí, kde i aktivně přednášel, stále doplňoval novinky a poznatky do své praxe. Znalosti zaznamenával na svůj počítač, přednášky v powerpointech fotografoval a poskytoval dalším kolegům. V četných diskuzích v rámci doškolovacích kurzů se odborně vyjadřoval v nadhledu k různým problémům a trendům současné medicíny. V porovnání

s nejrůznějšími frakcemi v medicíně a pokračující atomizací klinických oborů na podobory (a v oblasti rehabilitační medicíny a fyzioterapie na záplavu tzv. „nových“ metod“), zdůrazňoval, že je nesmírnou chybou nekritická glorifikace a přejímání neprovedených postupů. Prosazoval, že informační technologie Computer Kinesiologie naprosto unikátním způsobem sdružuje znalosti nejen z vědecko-výzkumných projektů, ale propojuje je také s prastarými, praxí prověřenými postupy.

Připomínal, že ve světě se návrat k přírodě a používání tradičních ucelených systémů, jako jsou například i metody Vincenze Priessnitze, propojují se znalostmi z čínské medicíny, jógy, ajurvedy a jiných systémů Západní a Východní medicíny. **V dnešní době generační obměny ve zdravotnictví potřebuje nová generace lékařů a fyzioterapeutů vlastnit naprosto spolehlivý nástroj pro včasný záchyt počínajících poruch funkcí a návrh individuálně adekvátní úpravy zjištěných dysfunkcí.**

Po více než 20 letech rutinní praxe se systémem CK v Priessnitzových lázních i Vojenské léčebně v Jeseníku mohou spoluautoři této publikace, kterými jsou Doc. MUDr. Dobroslava Jandová,

ing. Zdeněk Trískala a ing. Otakar Morávek, s MUDr. Jánem Capkem plně souhlasit. Pro uživatele systému je samozřejmostí systematické studium a celoživotní prohlubování znalostí z oblasti konvenční i nekonvenční medicíny: Toho nám byl plukovník MUDr. Ján Capko příkladem a proto je tato základní učebnice Computer Kinesiologie věnována právě vzpomínce na něj.

Dobroslava Jandová

Počítačová kinesiologie

je speciální vyšetření, které umožňuje odhalit poruchy funkce pohybového aparátu (nejen ty výrazné, ale i ty méně zjevné). Následně je provedeno ošetření, které vede ke zmírnění zjištěné poruchy funkce, a na závěr se dle speciálního programu určí sestava cviků, která je každému člověku a jeho potížím šitá na míru. Vstupní vyšetření, vyhodnocení, manuální techniky a cvičení provádí fyzioterapeut na základě vyhodnocení diagnostickým počítačovým systémem Computer kinesiologie

DO DUHY ZA ZVÍŘÁTKY

Ve volnočasovém středisku DUHA v Jeseníku se starají o zvířátka. Chovají tam jak naše domácí, běžné živočichy, tak ty méně známé, exotické. V rámci volnočasových aktivit nabízíme rodičům a dětem možnost se na ně zajet podívat.

„Před dobou covidovou jsme pravidelně do DUHY s dětmi jezdili. Po tříleté přestávce jsme se s chovateli z volnočasového střediska opět dohodli na pravidelných návštěvách,“ říká vedoucí volnočasových aktivit Kateřina Galušková. „Protože DUHA s námi spolupracuje v průběhu roku na více akcích, tak je fajn vzít „lázeňáky“ a jet jim DUHU ukázat zevnitř. Nejenže si budeme moci některá zvířátka pohladit a nakrmit, ale dozvíme se o nich i některé zajímavé informace. Díky tomu mají možnost si prohlédnout zvířátka i ty děti, které právě třeba ze zdravotních důvodů žádné nemohou mít doma.“

Od jarních měsíců bude součástí výletu i návštěva zahrady a skleníků, které jeseníčtí školáci využívají pro své organizované volnočasové aktivity. Pouze o velkých letních prázdninách se do DUHY nepodíváme, protože i zvířátka mají prázdniny. Snad se vám tento malý výlet bude líbit. Více info o Duze na webových stránkách <https://www.duhajes.cz/>

KG

**TIP NA VÝLET ZA ZVÍŘÁTKY
FAUNAPARK V Lipové - lázních
www.faunapark.cz**

MAŠKARNÍ KARNEVAL A TANEČKY PRO DĚTI

Na letošní rok jsme pro naše nejmenší naplánovali několik pravidelných volnočasových aktivit, které se budou opakovat každý měsíc, aby je mohli zažít všechny děti, které se zde přijedou léčit. Malí pacienti lázní budou moci navštívit maškarní taneční karneval i taneční hodinu pro děti.

K těmto aktivitám jsme si na pomoc pozvali místní taneční školu, kterou vede psycholožka Aneta Kratochvílová. Aneta je sama odchovancem jesenícké taneční školy a v tom, co vždy měla ráda a umí nejlépe, se rozhodla pokračovat na vlastní pěst. My jsme za to samozřejmě rádi, protože tím rozšiřujeme možnosti využití volného času v lázních. Mimochodem, v minulosti byla právě Aneta brigádnicí u nás v lázních na volném čase a pomáhala s aktivitami pro děti. Už tehdy bylo vidět, že ji to táhne k práci s dětmi „Už několikrát jsme s touto taneční školou spolupracovali a vždy měli své programy skvěle připravené. Děti z nich odchází maximálně spokojené a dostatečně vyřádné,

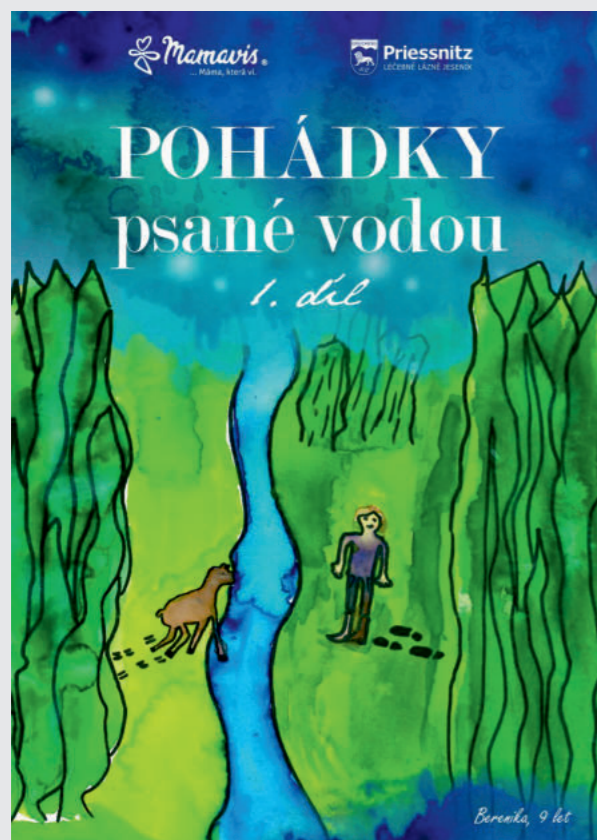
proto jsme se rozhodli, že jejich nabídku rozšíříme a využijeme taneční školu pro pravidelnou spolupráci,“ uvádí vedoucí volnočasových aktivit Kateřina Galušková. Kromě maškarního karnevalu jednou za měsíc budou moci naši malí pacienti **navštívit dvakrát do měsíce taneční hodinu pro děti**, kde se mohou pohybově skvěle vyřádit a zazpívat si spoustu známých písniček. Doufáme, že se vám náš program bude líbit a budete jej v hojném počtu navštěvovat. Těšíme se na vás.

Pokud byste se chtěli dozvědět více o taneční škole Anety Kratochvílové, hledejte na webových stránkách <https://tanecniskola-jesenik.cz/>

KG

NOVINKA

POHÁDKY PSANÉ VODOU

Příběh o malém Vinckovi, jak to bylo, když potkal zraněnou srnku a začal léčit vodou, přibližuje nově vydaná knížka pro nejmenší návštěvníky lázní. Jmenuje se „Pohádky psané vodou“ a od letošního roku si můžete u nás v lázních pořídit její 1. díl.

„Barevná knížka má za cíl provést děti hravou formou historií našich lázní.“

Příběh vychází z pověsti o malém Vinckovi a srnečce, ale je zpracován do rozšířené pohádkové podoby,“ komentuje vydání brožury obchodní ředitelka Kateřina Tomášková. „Věříme, že se dětem i rodičům bude líbit a příjemní jim čas strávený na pobytu u nás.“

Autory pohádek jsou naši přátelé ze společnosti Mamavis, která vyrábí a distribuuje moderní formu Priessnitzových zábalů a pomáhá šířit odkaz Vincenze Priessnitze a jeho metod.

Obrázky v knize jsou malované dětmi, které byly u nás v lázních na pobytu, grafiku zpracovala lázeňská grafička Radka Vitásková.

brožura Pohádky psané vodou jsou k dostání na recepci sanatoria Priessnitz, v lázeňském infocentru, obchůdku nebo na e-shopu.

MALOVANÉ KAMÍNKY PŘINÁŠÍ RADOST

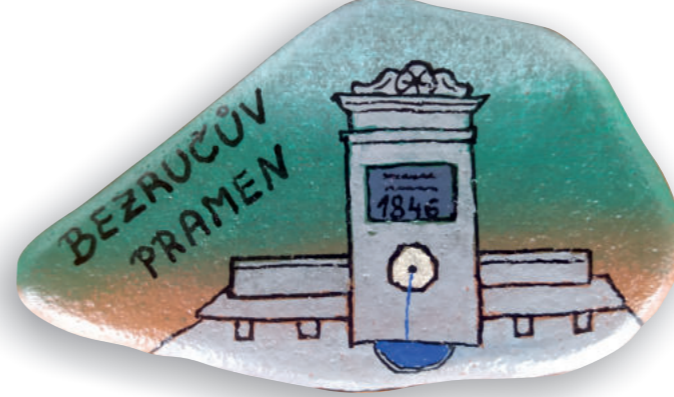
Při toulání po lázeňském areálu a blízkém i vzdálenějším okolí mohou děti v posledních letech na mnoha místech objevit malované kamínky. Jedná se o hru, do které se volně zapojila i jedna z pravidelných návštěvnic našich lázní Renata Vodičková se svými dvěma dcerami. Kamínky tvoří našim lázním, pramenům a památkám přímo „na míru“.

Paní Renata žije v Senci na Hané a pracuje jako asistentka pedagoga na 2. stupni základní školy. Lázně navštívila poprvé roku 1998, pravidelně sem jezdí s dětmi od roku 2015. „První malovaný kamínek jsme s dcerami našly v létě 2020 u Smrkového pramene. Věc nás zaujala natolik, že jsme začaly hledat další informace o tom, jaká jsou pravidla této hry. Ještě za pobytu v lázních jsme nakoupily vše potřebné a tím naše malování začalo,“ říká paní Renata. „Napadlo mě tvořit kamínky s lázeňskou tematikou – prameny, pomníčky. Následně se pro nás tyto kamínky stávaly motivací k výletům. Motivací k tomu dojet a položit kamínek právě tam, kam podle obrázku patří.“

Do aktivity byly tedy od začátku zapojeny i obě dcery, mladší Michaela má dnes 8 a starší Justýna 12 let. Příprava kamínků probíhá doma na Hané dlouho dopředu: „Za dlouhých zimních večerů si doma sedáme k jednomu stolu, pouštíme pohádku a malujeme. Tvoříme kamínky s různě barevnými podklady, na které pak přijde samotný obrázek. Doba tvoření jednoho kamínku závisí na složitosti konkrétního obrázku, v průměru je to kolem 20 minut. V době covidu jsme malovaly opravdu hodně, a tak v létě 2022 s námi do lázní přijely tři krabice od bot plné kamínků, něco kolem 150 kusů.“

Na otázku, jaké jsou ohlasy od těch, kdo kameny najdou, a zda se ke tvůrčinným vůbec dostanou, odpovídá Renata Vodičková takto: „Ohlasy dětí a samozřejmě i dospělých, kteří naše kamínky najdou, většinou nevidíme. Někde uvnitř však cítím, že svůj účel plní pokaždé – přináší radost jak tvůrčům, tak i nálezcům. A o to přece jde! Občas se nám stalo, že kamínek byl nalezen ihned po jeho umístění, pak bylo slyšet radostné volání dětí.“ Snad se nějaký ten malovaný kamínek při toulkách po okolí podaří nalézt i vám. A pokud náhodou ne, vězte, že k radostným okamžikům prožitým na lázeňském kopci, se lze dobrat i bez nich.

jg

Přednášky

20.3., 17.4., 11.5., 12.6.
v 19 hodin

Prezentace a prodej Priessnitzových zábalů

21.3., 18.4., 12.5. a 13.6.
od 9 do 16 hodin na LD Priessnitz

**o cestě ke zdraví a síle vody,
zdravý životní styl
podle Vincenze Priessnitze**

POZVÁNKA NA DEN DĚTÍ

Začátek června patří jako každý rok velkému svátku dětí. A tento výjimečný den se chystáme s dětmi oslavit zábavným odpolednem na velkém lázeňské hřišti za sanatoriem Priessnitz.

Program se nám pomalu, ale jistě plní, a tak doufáme, že si zde najde každý to své. Kromě již tradičních aktivit, jako jsou např. VODÁCI na jezírku za hřištěm, koloběžky a kolotoče si zde budemoci zatančit společně s TANEČNÍ ŠKOLOU ANETY KRATOCHVÍLOVÉ, zahrát si divadlo s POHÁDKOVOU BABIČKOU, vylepšit si své znalosti v poznávání dravých ptáků s MONTYEM a procvičit se na stanovištích připravených volnočasovým střediskem DUHA Celým odpolednem vás bude provázet DJ IVO PETRKOVSÝ. A určitě si budete moci koupit něco na zub nebo zahnat žízeň. Program bude samozřejmě ještě o něco pestřejší a bohatší, než jsme zde nastílnili. Ale neprozradíme úplně vše, abyste se mohli těšit i na nějaké to překvapení. **Těšíme se na vás v sobotu 3. 6. 2023 od 14hod!**

Kateřina Galušková

Jeseník akce se koná za finančního přispění Města Jeseník.

PŘEDSTAVUJEME NAŠE ZAMĚSTNANCE

Michaela Litvíková

Paní Michaela Litvíková z Jeseníku pracuje v našich lázních s přestávkami patnáct let. Potkat se s ní můžete při vodoléčebných procedurách v sanatoriu Priessnitz, jen dávejte pozor, aby to byla doopravdy ona. Jedna z jejích kolegyně má totiž zcela totožné jméno i příjmení. Na tuto kuriozitu jsme se však v našem rozhovoru neptali, to už si musí zvědavější klienti případně zjistit sami.

Co je náplní Vaší práce?

Mou náplní práce je péče o klienty v rámci vodoléčby. Zahrmuje koupele, skotské stříky a různé zábaly.

Zažila jste s lázeňskými hosty nějakou zajímavou historku?

Určitě, některé jsou publikovatelné, některé ne :) S některými klienty se z nás stali i dobří přátelé.

Jaký je vztah našich klientů k vodě? Mají raději teplou nebo studenou?

Je to individuální. Někteří preferují teplou vodu a teplé zábaly a jiní mají v oblíbené klasické Priessnitzovy zábaly a skotské stříky. Je i spousta klientů, kteří na blahodárné účinky studené vody přijdou u nás, a pokračují v otužování i nadále.

Dá se říct, co máte na své práci nejraději?

Práci s klienty. Těší mě, když odchází spokojeni a s úsměvem.

Jak relaxujete?

Relaxuji podle nálady. Mám ráda procházky ve zdejším přírodě, kde načerpávám energii. Ale především ráda tvořím. Maluji, vyšívám, pečuji a vyrábím různé dekorativní předměty, kterými pak obdarovávám své nejbližší a přátelé. (Ukázky zde:)

Jak byste se charakterizovala?

To by měli posoudit jiní. Ale myslím si, že jsem komunikativní, usměvavá a přátelská.

Co Vám v poslední době udělalo radost?

Nejvíce budování a zařizování ateliéru.

Co Vás ještě naopak dokáže naštvat, ať už práci nebo mimo práci?

Nemám ráda lež, faleš a přetvářku.

Bez čeho byste se v životě neobešla?

Bez rodiny a bez dobrých přátel.

Máte své životní krédo nebo citát?

Co tě nezabije, to tě posílí.

Co byste na závěr vzkázala našim čtenářům?

Naším čtenářům bych popřála hlavně pevné zdraví, které v dnešní nelehké době všichni potřebujeme, a úsměv na tváři. :)

MĚSTO OPRAVILO PRAMEN U VOUSÁČE

Městský úřad Jeseník se v uplynulých letech věnuje péči o drobné památky a prameny, zejména o ty, které má přímo ve správě, na svých pozemcích. V loňském roce 2022 byl opraven pramen U Vousáče nedaleko městského parku i některá další místa.

„Podle plánu, ale také kvůli havarijnímu, akutnímu stavu některých památek či také díky práci dobrovolníků se v roce 2022 pracovalo na opravách devíti různých památek či jejich nejbližším okolí. Celkový stav místních památek je zase o velký kus lepší,“ uvádí Jan Mrosek z oddělení strategického rozvoje a cestovního ruchu Městského úřadu Jeseník: „Technické služby zajistily kompletní opravu pramene U Vousáče a upraveno bylo také okolí pramene. Navíc po několika desetiletích byla do pomníku znovu přivedena voda, a to díky spolupráci s VAK Jesenícka. Realizaci akce iniciovanou městem Jeseník podpořil finančně Olomoucký kraj, část nákladů uhradily samy Technické služby Jeseník. V rámci revitalizace pramene byla obnovena i historická stezka, která návštěvníka přivede nenáročnou chůzí od prvního zastavení nedaleké křižové cesty až k samotnému prameni.“

Pramen U Vousáče vznikl v polovině 19. století a byl původně věnován rakouskému císaři Františku Josefu I. v průběhu 20. století pramen postupně chátral a obnovy se dočkal až na začátku nového století, kdy dostal současný lidový název.

Péče a oprav se v různé míře dočkala i další místa, například Lurdská jeskyně, Neuburský pramen, Anglický pramen, Gilbertovo odpočívadlo nebo lavice Návrat Germánů z lovu, která je také v majetku Města Jeseník.

„Chtěli bychom poděkovat všem, kteří se na opravách podíleli. Kromě zaměstnanců města a technických služeb je to také spousta místních dobrovolníků, kteří pracují na opravách místních památek nebo se o ně starají v rámci programu Správci drobných památek,“ doplnil Jan Mrosek a prozradil i něco z dalších plánů Městského úřadu: „Na rok 2023 připravujeme opravu sousoší Vincenze Priessnitz ve Smetanových sadech, která si vyžádá výraznější a také finančně náročnější zásah.“

BERMUDSKÝ TROJÚHELNÍK A JESENÍK

Vlastním soukromý Bermudský trojúhelník. Prostě a jednoduše existují tři místa, ve kterých se ráda ztrácím. Poletuju a přejíždím mezi nimi, v podstatě mě to ani nikam jinam už nechce pustit. Nejsou tam pyramidy, ani tajuplná archa v podzemí, ale magnet přitažlivosti je nepřekonatelně silný. Na hrotu A pomyslného trojúhelníku leží město Litomyšl. V Litomyšli, kterou většina z vás zná jen ze školních výletů, jsem dostala darem se narodit a žít.

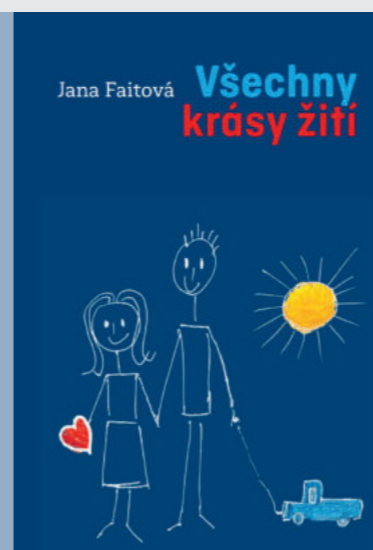
Na hrotu B mého ztrácejícího trojúhelníku sedí už dvacet dva let Jeseník, potažmo Jeseníky jako takové. Oblé kopce svírající se v prstenci kolem města a na dohled od lázní. Jak krásně umí zadržet dešťové mraky a udělat si žertík z předpovědi počasí, která tady nikdy neplatí. Stejně tak dobře umí mraky nepustit ven a přidržet mlhu, až se stane, že není vidět k dalšímu stromu třeba celé dva dny. Vše je pak mysteriózní a nesmírně fotogenické. Ostatně hodno k lapení fotoaparát je zde kdekdo a kdykoliv. V počítači mám stovky snímků jarních záhonů s motýly roztleskávači i pestrobarevných divokých luk. Nejvíce snímků však patří rozkvetlým rododendronům nepřeborných barev. Škoda jen, že nejde fotit vůně a bzučení včel, to by byl zážitek. Podzimu na fotkách vévodí barevná škála od žluté přes zlatou, bronzovou až červenou. Nemohu se nikdy dost nabažit barevného nadšení, trvajících od předváclavských časů do prvních vydatných dešťů, které za pár hodin vyrobí z vrstvy listů klouzačku. Zima ze zde bílá se svou peřinou sněhu bez sazí. Jedině tady si dovlím nosit světlo růžovou zimní bundu a z radosti otisknout, zády do svahu, anděla a zamávat křídly. Andělů není nikdy dost, do slova a do písmene.

Historie zdejšího kraje totiž nebyla právě nejveselejší, ať už ho měl v držení kdokoliv. Čarodějnické procesy potom udělily místu punc krve a strachu. Myslím právě proto, pro očistění karmy, zde v kraji musel k úrazu přijít mladý Vincenc Priessnitz. Vodní lékař, dobrodinec, který na druhou miskou vah, oproti utrpení, položil uzdravení a k životu znova probuzení. Stalo se tak už před dvěma sty lety

a stejně se děje v jeho odkaze dodnes. Cítím, že také mě něco z minulosti s krajem spojuje, a proto sem jezdím častěji než často. Život bez jeseníckého vzduchu, vody a pohledů na kopce si už neumím představit. Moje láska na první i na druhý pohled a navždy. Třetí, C vrchol, soukromého trojúhelníku obsadil ostrov Rhodos. ...

AUTORSKÁ ČTENÍ JANY FAJTOVÉ

se budou konat v Zrcadlovém sále sanatoria Priessnitz dne 3. a 18. dubna vždy od 19 hodin. Můžete se těšit na čtení z knih „Všechny krásy žítí“ a „Rhodské střípky.“ Jste srdečně zváni!

TIP NA VÝLET LČR

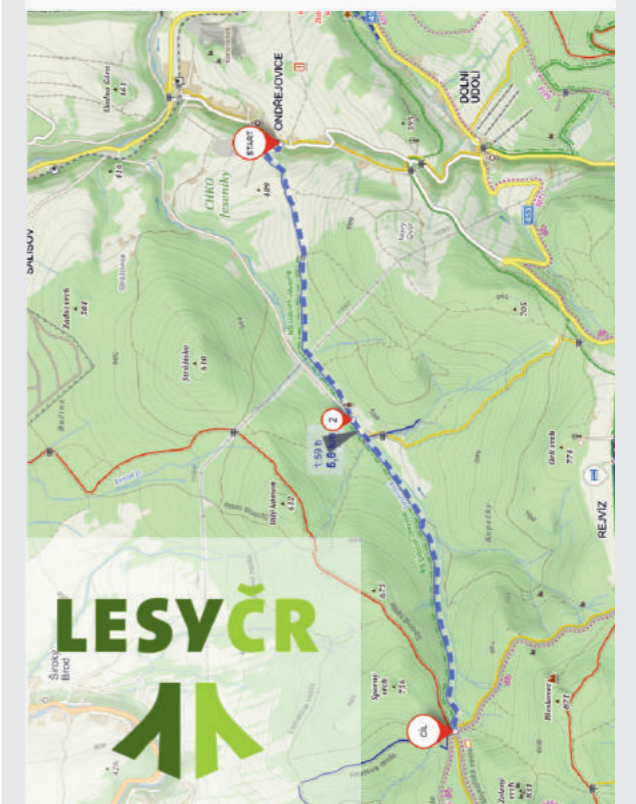
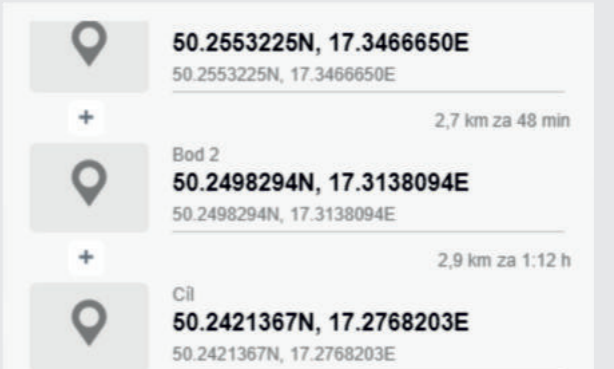
Lesní cesta Javorná

LC Javorná, délka 5,6 km

Lesní cesta Javorná vede lesnatým údolím stejnojmenné říčky, tekoucí do Ondřejovic směrem od Rejvízu. Pro návštěvníky jsou podél ní instalovány dřevěné stojany s lavičkami a tabulemi, na kterých je popsán zmizelý svět předváclavských obyvatel tohoto místa i přírodní krásy údolí. Stezku Údolím Javorné vybudoval v roce 2009 státní podnik Lesy České republiky. Každé, ze sedmi zastavení na cestě, je doplněno informacemi o jedné dřevině jejím lesnickém významu. Po pozorné procházce po Javorné poznáte například jeřáb ptačí, tis červený nebo jilm horský a budete znát pojmy jako „hospodářský soubor“ nebo „porostní mapa“. Na stanovišti U olše, si můžete přečíst pověst o Javorenském lakomci, U lípy se dozvíte něco o lesních škůdcích. V místě označeném jako Javorná-louky, se do říčky Javorné vlévá potok, na kterém bývala na začátku minulého století pstruží líheň. Soustavu odchovných nádrží Lesní správa Jeseník obnovila a vybavila místo dřevěným přístřeškem. Naučnou stezka Údolím Javorné byla tak doplněna ještě o stanoviště U jedle. Stojí za to kousek z cesty odbočit, rybníčky si prohlédnout a z panelu se dozvědět o tomto díle předevlévá hospodářů více informací. Zastavení U Jasanu popisuje historii údolí ovlivněnou člověkem. Na tomto místě si na základě dobových fotografií a textu na panelu uvědomíte, že procházíte dříve rušnou vesnici (nazývanou do roku 1948 Latzdorf), kde bývala papírna, válcovna, několik vodních hamrů, výrobní plechu a nádobí, správní budovy, domky a fara. Připomínkou této etapy života v údolí Javorné je dnes už jen nedaleko stojící kaple Svaté Anny, z roku 1905. Přibližně 3 km odtud, v místě nazvaném Prameny Javorné, cesta i naučná stezka končí. Odtud můžete pokračovat po značené trase do osady Chebží nebo na Rejvíz. Pokud cestu projedete opačně a přijedete do Ondřejovic, nenechte si ujít nedaleký Zlatokopecký skanzen a užijte si další krásy tohoto regionu.

Hana Komárková

Jeden mladík ležel šest týdnů v nemocnici v Čechách a jeho stav se nelepšil. Požádal proto o převoz k Priessnitzovi. Priessnitz, který před několika měsíci viděl nemocného jako krásného a silného mladíka, byl zděšen. Mezi tím, kdy prováděl předpis léčby, poznamenal „Ti Češi jsou praví čtveráci. ...” /dokončeno v tajence/

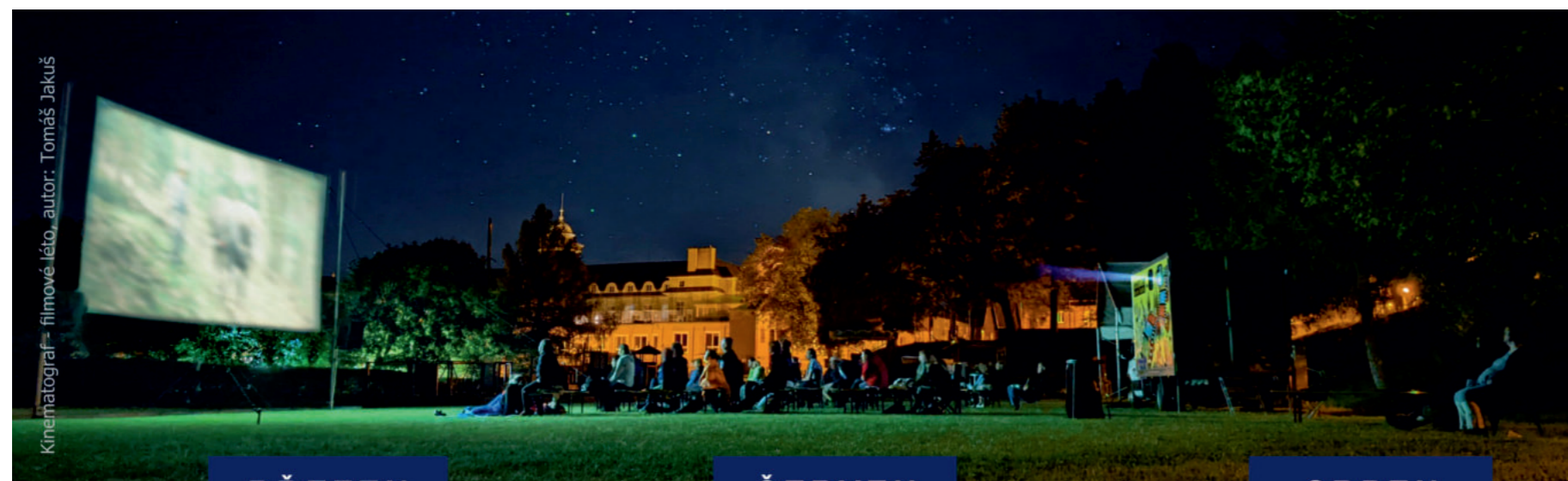
POMŮCKA: ARNI, ASANA, ERST, PIK	INICIÁLY HERCE VAŠUTA	INICIÁLY TENISTY LENDLA	STARÁ DÉLKOVÁ MÍRA	SLAVNÝ LÉKAŘ JOSEF ???	PLEMENO	PŘÍBYTEK VČEL	SKÁKAVÝ	FRANCOUZSKÝ SOCHAŘ	INICIÁLY LYŽÁŘKY SUDOVÉ	PATŘÍČÍ EVÉ	POHŘEBNÍ TRUHLA	MANŽELKA SYNA	CHEM. ZN. TANTALU	POSKYT- NOUT OPORU	JAPONSKÁ FIRMA	POLOŽIT ANGLICKY	STARÉ ČESKÉ ZÁJMENO	SLOVENSKÉ ZVRATNÉ ZÁJMENO
VEDOUcí PRACOVNÍK					SOUČET				NEJDRÁVĚ NĚMECKY				ODEZVA					
ZAVLAŽO- VÁNÍ					ARCHITEKT ADOLF ???				KOUPACÍ NÁDOBA				HUDEBNÍ NÁSTROJE					
	PLNÁ MOC	NÁVŠTĚV- NÍK				INIC. PĚVCE DVORSKÉHO			VÝKLENEK				POKRŤENÍ MN. Č.				TVRDÝ PLOD	CHEM. ZN. NIKLU
		ZAVALIT PÍSKEM				NAPUČHLÉ MÍSTO			CHEM. ZN. POLONIA				SOUBOR MAP					
INICIÁLY HERCE ZEDNÍČKA			1. DÍL TAJENKY														INICIÁLY SPISOVA- TELE NEFFA	
			POM. TECH. PRAPORY														TAMTO	
PŘÍRODNÍ SLANÁ VODA					URČOVAT								ZAPÁCHAJÍCÍ ZVÍŘATA					
					SOUBOR ZUBŮ								ŘÍMSKÝCH 1150					
STUD						INICIÁLY HERCE VETCHÉHO						ZNAČKA LUMENU		NESTEJNÍ NÁŘEČNÉ				SPOLEČNÁ TELEVIZNÍ ANTÉNA ZKR.
						SMRŠTĚNÍ								KOŠE NA SLEPICE				
LEŽÍCÍ NA KYPRU												ASOCIACE GESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ ZKR.			OKRESNÍ ŠACHOVÝ SVAZ ZKR.			
															NEVELKÁ			
UNIVERZITA PALACKÉHO ZKR.			CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO														MPZ EGYPTA	
			PRAVOSLAV- NY KNEZ					HOVĚZÍ PLÁTEK	ORIENTÁLNÍ NOSIČ BRĚMEN								VÝHŘEVNA	
VRAŇÍK ZASTAR.					OKRASNÝ SAD								ZKUŠEBNÍ VERZE	SEDOČERNÝ PTÁK				
					DRUH ODĚVU									HRÁT NA KYTARU				
ČÁSTICE HMOTY					CITOSLOVCE HOUPÁNÍ				ELEKTRICKÁ POŽÁRNÍ SIGNALL. ZKR.	DRAVÝ PTÁK	JINAK ZVANY	VRKOČ	PEČLIVÝ				ZŮSTAT ZASTAR.	INICIÁLY PREZI- DENTA NIXONA
	O NEČEM	VELEHOR- SKÝ ŠTÍT			PROUTĚNÁ NÁDOBA								ZDE					
		ASIJSKÝ BUVOL			POVLAK NEČISTOTY						GEN. STŘÍD. PROUDU							
					FILMOVÁ HVĚZDA						CÍPY KABÁTU							
OBCHODNÍ AKADEMIE ZKR.			2. DÍL TAJENKY														ORGANIZACE SPOJ. NÁR.	
			BĚDA														LEDOVCOVÝ KOTEL	
VENKOVNÍ TRH									VYZNAVAČ STOICIZMU									
									CITOSLOVCE ÚDIVU									CHEM. ZN. KŘEMIKU
TAMTEN					SOUHLAS				POLOHA V JÓZE					TROPICKÝ PLOD				
NÁZEV SUŠENKY					EDEN				KVASIT					UBLIŽOVATI				

Dokud mne lidé považovali za čaroděje, plnili svědomitě a přesně to, co jsem jim nařídil. Když se později přesvědčili, že vše provádím přírodními prostředky přirozeným způsobem, stali se (tajenka).

S	Í	N	E	C	O	N	D	O	H	E	N	Z	N	A	A	ATEST - DVORANA
E	V	E	E	C	N	E	L	I	N	E	A	R	I	T	A	ENTER - KULTURA
B	T	A	K	V	I	A	N	P	N	N	T	H	S	I	U	LUŠTĚNINA - NAIVKA
E	S	V	T	D	Z	N	D	A	I	A	B	I	U	C	P	NEANDRTÁLEC
A	N	A	R	O	V	D	Ž	N	B	J	T	D	P	O	A	NELINEARITA - NETERĚ
N	E	T	E	Ř	S	R	Ě	U	E	A	A	Á	A	R	T	NENAŽRANOST
A	T	S	E	T	A	T	L	L	R	T	V	V	U	P	Á	NEVZDĚLANEC
L	O	U	L	N	Š	Á	Á	A	A	K	I	T	I	I	L	PATÁLIE - PIJAVICE
Ý	H	O	O	U	T	L	P	N	A	N	L	M	E	C	I	PŮLKRUŽNICE
Z	Ě	S	L	O	V	E	S	O	E	U	E	Ú	E	E	E	RECIPROCITA
A	T	J	R	Š	S	C	R	Í	K	K	M	C	P	R	I	REMITENDA
																SEBEANALÝZA
																SEPARATISTA
																SLOVESO - UDATA
																SOUSTAVA
																SVATOSTÁNEK
																TABULÁTOR
																TĚHOTENSTVÍ
																TOUHA - UCPÁVKA
																ZNEHODNOCENÍ

Kinematograf - filmové léto, autor: Tomáš Jakuš

Priessnitz
LÉČEBNÉ LÁZNĚ JESENÍK

Kalendář akcí 2023

BŘEZEN

22. 3. 2023
Oslavy Světového dne vody

DUBEN

6. – 10. 4. 2023
Lázeňské Velikonoce

28. 4. 2023
Rej jeseníckých čarodějnic
tradiční bujaré oslavy příchodu jara

KVĚTEN

11. 5. 2023
Den pramenů

12. – 14. 5. 2023
176. Zahájení lázeňské sezóny

ČERVEN

3. 6. 2023
Den dětí
zábavné odpoledne pro rodiny s dětmi

16. 6. 2023
Dny her v Háji vily Ozdravy
zábavné odpoledne pro rodiny s dětmi

23. 6. 2023
Svatojánská noc
tradiční oslava letního slunovratu

ČERVENEC

Lázeňské slavnosti
letní lázeňské nedělní promenádní koncerty a doprovodný program

14. 7. 2023
Dny her v Háji vily Ozdravy
zábavné odpoledne pro rodiny s dětmi

22. 7. 2023
Lázeňské koloběžkování
závod pro všechny milovníky koloběžek

Kinematograf - filmové léto
sledujte www.priessnitz.cz

SRPEN

Lázeňské slavnosti
letní lázeňské koncerty a doprovodný program

18. 8. 2023
Dny her v Háji vily Ozdravy
zábavné odpoledne pro rodiny s dětmi

ZÁŘÍ

8. 9. 2023
Den bezpečnosti a zdraví

9. 9. 2023
ADVENTURE GOLF CUP 2023
1. ročník turnaje na 18 jamkovém hřišti

23. 9. 2023
Lázeňské vinobraní

29. 9. 2023
XXIII. Svatováclavské setkání

ŘÍJEN

2. 10. – 8. 10. 2023
Týden Vincenze Priessnitze

6. – 8. 10. 2023
16. Konference V. Priessnitze

27. 10. 2023
Halloween v lázních
zábavné odpoledne pro rodiny s dětmi

PROSINEC

1. 12. 2023
Vánoční trhy, rozsvěcení sanatoria Priessnitz

Jeseník

www.priessnitz.cz

Změna programu vyhrazena.

PRIESSNITZOVY LÉČEBNÉ LÁZNĚ JESENÍK

ZAHÁJENÍ

176. LÁZEŇSKÉ SEZÓNY

ČTVRTEK 11. 5.

DEN PRAMENŮ
v areálu PLL
a ve Smetanových sadech v Jeseníku

SOBOTA 13. 5.

Od 13:00
ZAHÁJENÍ LÁZEŇSKÉ SEZÓNY v PLL
DECHOVÝ ORCHESTR MLADÝCH ZUŠ Jeseník
SPOLEK PANSTVA ŽEHNÁNÍ PRAMENŮM

Program na hřišti

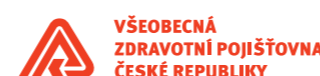
14:00 Klarinetový Quartet a Žestový Quintet vojenské hudby Olomouc se zpěvačkou Klárkou Burešovou
15:00 Vystoupení žáků SZUŠ Taneční Jeseník
15:45 Zakázané sny
17:00 **YES BLUES**
18:15 **Rosomák Olympic revival**
19:30 **TEREZA MAŠKOVÁ**
21:00 **The Machine**

PÁTEK 12. 5.

Od 16:00
ODPOLEDNÍ KULTURNÍ PROGRAM
na náměstí v Jeseníku

NEDELE 14. 5.

Otevření kaple, hrobky a věžičky VP
14:00 Koncert **Down Beat Dixiland Band**
Hudební altánek

11.-14.
KVĚTNA
2023

TESTOVÁNÍ ELEKTROMOBILŮ ZNAČKY ŠKODA
BOHATÉ OBČERSTVENÍ
DOPROVODNÝ PROGRAM

LOKÁLNÍ PRODUKTY
TANEČNÍ VYSTOUPENÍ
KOLOTOČE

Změna programu vyhrazena
Na akcích se budou pořizovat fotografie a videa

Lázeňské prameny vydávají Priessnitzovy lázeňské lázně a.s., Priessnitzova 299, 790 03 Jeseník, IČO: 45193452
Šéfredaktor: Mgr. Jiří Glabazňa, Grafik: Vitásková Radka
Registrováno Ministerstvem kultury, evidenční číslo: NK ČR E 20846.
Tisk: Polska Press Sp. z o.o. Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu.
Vydání je neprodejné.

Lázeňské
prameny